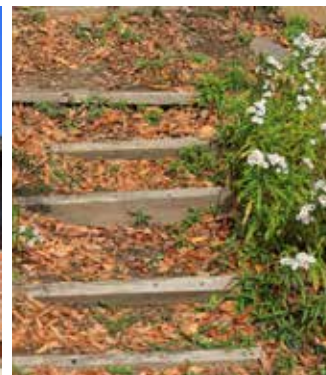

PÁSZTÓ

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

Völgyzugoly Műhely Kft.

TARTALOM

1. BEVEZETŐ	4
2. PÁSZTÓ BEMUTATÁSA	6
3. ÖRÖKSÉGÜNK	10
4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK	16
 Intézmények és szolgáltatások területei	20
 Településközpont	22
 Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek	23
 Átalakuló falusias lakóterületek	24
 Kertvárosi lakóterületek	25
 Családi házas lakóterületek	26
 Új, fejlődő lakóterületek	28
 Társasházas lakóterületek	29
 Hétvégi házas lakóterületek	30
 Gazdasági tevékenység területei	31
 Zöldterületek és különleges funkciójú területek	32
 Egyéb, nem beépített területek	33
5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK	34
6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK	47
7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA	78
8. KÉPJEGYZÉK	91
9. IRODALOMJEGYZÉK	95

I. BEVEZETŐ

Mi az, amitől hívogató egy településrész?

Miben rejlik egy kellemes lakókörnyezet titka?

Mitől vonzó egy utca, míg a másik nem?

Miért mondjuk egy házról, hogy szép?

Otthonaink, házaink, kertjeink alkotják a szűk értelemben vett életterünket, azonban fontos, hogy a telkek és házak hogyan viszonyulnak egymáshoz, a településen belül milyen szövetet hoznak létre. Az utcák, terek, kialakítása, és a házak sora meghatározó a településen élők mindennapjaiban. A harmonikus, rendezett utcakép megteremtésében magunk is részt veszünk házaink, kertjeink megjelenésével, és a közterületek formálásával.

A város arculatához, településképebe illeszkedő új épületek megjelenése a lakosoknak és a városnak is egyaránt érdeke, hiszen a Pásztón élők magukénak érzik a települést, illetve a város magáénak érzi lakosait. A rendezett, szép lakókörnyezet, amellett, hogy fejleszti a települési identitástudatot, erősíti a közösség aktivitását, összetartását, növeli az ingatlanok értékét is.

De kinek mit jelent a szép? Általában a tulajdonosok elégedettek saját lakókörnyezetükkel, az otthonuk kifejezi a saját személyiségüket. Így tekintve a ház önkifejezési forma is.

I. BEVEZETŐ

Szemléletformáló dokumentum, mely, felhívja a figyelmet a településkép szépségeire és a településkaraktert alkotó részletek összefüggéseire.

A kézikönyv célja

Jelen kézikönyv Pásztó bemutatásán túl, a szépségeinek ismertetésén át tárja fel az épített környezet értékeit. Célja, hogy a jelenkori és jövőbeni lakosságának felhívja a figyelmét a meglévő településkép szépségeire, hogy olyan házat tudjanak építeni, a meglévőt felújítani, átalakítani, amely által a természetközeli, nyugodt arculata hosszú távon is megmarad. A kézikönyv szemléletformáló jellegű dokumentum, mely a környezetünkben található apró szépségeket foglalja csokorba, egyúttal felhívja a figyelmet az értékek általános jelenlétére a településen.

Fontos, hogy gyarapítsuk értékeinket, illeszkedjünk a településkép, településkarakter kialakult rendszeréhez! Mindezt úgy tegyük, hogy a saját egyéniségünket tükrözzék az építési szándékkal, a megvalósítással kapcsolatos részletek; az épület egésze a környezeti arculathoz illeszkedő, de elérhető megoldást biztosítson a településnek és a tulajdonosnak egyaránt.

A kézikönyvben található ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, csupán az értékekre irányuló figyelemfelkeltés, a város karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása.

Jelen kézikönyv „nyílt”, tovább bővíthető, ahogy a helyi élet is folyamatos. Ha egy új, szép épület létesül, vagy újabb arculati jellemzők alakulnak az idő elteltével, az ajánlások és a bemutatott példák bővíthetők, akár cserélhetők.

2. PÁSZTÓ BEMUTATÁSA

Térségi központ

Pásztó Nógrád megyében, a fővárostól kb. 100 km távolságra található.

A város a Pásztói járás központjaként a környező kisebb települések életében is fontos szerepet játszik, mint gazdasági, kereskedelmi, kulturális és közigazgatási központ.

Intézményei között több óvoda és iskola, zeneiskola, kórház, könyvtár, piac és múzeum is megtalálható.

Legfőbb nevezetességei közé tartozik a Csohány Kálmán Galéria, a Szent Lőrinc Plébániatemplom, az Oskolamester háza és a Pásztói Múzeum.

2. PÁSZTÓ BEMUTATÁSA

A Mátra nyugati kapuja

Pásztó, a Zagyva-folyó völgyében, a Mátra- és a Cserhát-hegység találkozásánál fekszik. A település szinte minden pontján feltűnik valamelyik hegység vonulata, festői háttérrel szolgáltatva a városnak. A Pásztó-Galyatető-Mátra-nyereg közút a Mátra egyik fő közlekedési útvonala.

A főváros felől érkező turisták számára Pásztó a Mátra nyugati kapuja, innentől a táj igazi hegyvidéki arcát mutatja. A város számos kulturális látnivalóval és vendéglátó egységgel várja a turistákat, akik számára Pásztó kiváló kiindulási pont a Mátra és a környék szépségeinek felfedezésére.

2. PÁSZTÓ BEMUTATÁSA

Hasznos

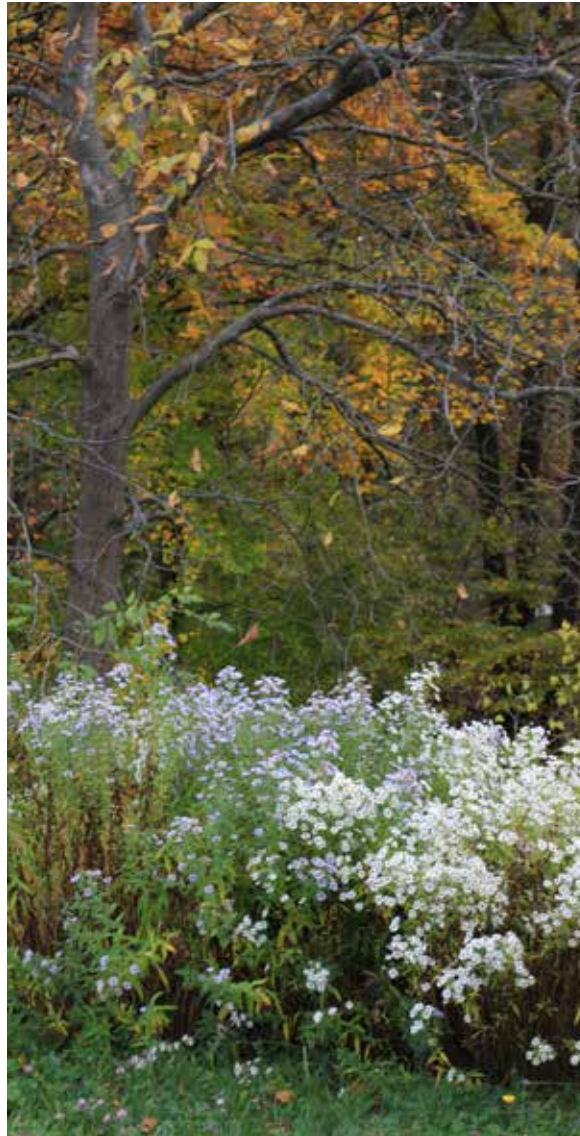
Hasznost és Mátrakereszttest, korábban önálló településeket, 1984-ben csatolták Pásztóhoz.

Hasznos napjainkra szinte teljesen összeépült Pásztó központi településrészével, melytől keletre található. Hasznos megőrizte eredeti barátságos falusias jellegét. A településrész környezetében mezőgazdasági művelés alatt álló területek találhatók. Hasznoson több évszázados múltra visszatekintő hagyomány a szőlőművelés.

Főbb látnivalói a Római katolikus templom és a hasznosi vár romjai, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a Hasznosi-víztározóra.

2. PÁSZTÓ BEMUTATÁSA

Mátrakeresztes

Mátrakeresztes a település legkeletibb csücskében, a Mátra lábánál, erdei környezetben fekszik. Pásztó központi területétől kb. 10 km távolságra található.

A településrész megőrizte falusias jellegét, sok eredeti palóc házat újítanak fel, és nyaralóvá alakítanak át.

Környezeti adottságainak és kitűnő hegyvidéki mikroklímájának köszönhetően közkedvelt a kirándulók és pihenni vágyók körében. Számos turistaútvonal indul Mátrakeresztesről, többek között Ágasvár, a Vidróczki-barlang, Fallóskút és Mátraszentimre felé.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

A Múzeum tér védett épületei

A Múzeum téren számos műemléki védelemmel rendelkező értékes épületet találunk. A tér parkos jellegének köszönhetően kedvelt találkozási hely a pásztorok és a turisták számára is.

Az oskolamester háza az ország területén legjobb állapotban megmaradt mezővárosi polgár ház. A háromszögletű épület alaprajzi elrendezése meg egyezik a 14-15. századi vert falú parasztházakkal, azonban falai kőből készültek. Különlegessége abban rejlik, hogy átmenetet képez a nemesi udvar-

házak és a parasztházak között. Az épületben található gabonatarló vermekben értékes régészeti leleteket, 15-16. századi háztartási eszközöket találtak. Az épület mellett 12. századi üvegkút és kovácsműhely maradványait tárták fel a régészek. Az üvegolvastás három kemencében zajlott.

A romkert területén egykor monostor állt. A ciszterciak 1715-1718 között építették fel a barokk kolostort, mely ma múzeumként működik.

A tér nyugati oldalán műemléki védelemmel rendelkező klasszicista lakóépület áll. A ház téglalap alaprajzú, földszintes kialakítású, kontyolt tetővel.

A barokk plébánia 1745-ben épült, dongaboltozatos pincéje feltehetően középkori eredetű. A ház szabadon álló, téglalap alaprajzú, földszintes épület, kontyoltetővel, D-i homlokzatán kis kiülésszerű rizalittal.

A tér mellett található a Kövicses-patak kiszáradt patakmedrére, mely fölött műemléki védelemmel rendelkező kőhíd ível át. A barokk hidacska korlátján, a hidak védőoszlopai, Nepomuki Szent János szobra áll.

Az oskolamester háza

A ciszterci kolostor

Barokk plébánia

Múzeum tér

Klasszicista lakóépület

Kőhíd

3. ÖRÖKSÉGÜNK

Pásztó műemléki védettségű templomai

A Szent Lőrinc plébániatemplom a Múzeum tér északi oldalán áll, hangsúlyos nyugati tornya meghatározza a város sziluettjét. Helyén már a 12. században kisméretű templom állt, melyet a 13. században megnagyobbítottak. Ebből a korból származnak a torony alsóbb szintjei. A 15. század elején gótikus stílusban átépítették, ekkor készült a gótikus kápolna is. A templom barokk újjáépítése 1723-1786 között, több fázisban készült.

A Szentlélek kápolna középkori eredetű, melyet barokk stílusban átépítettek. A 15. század első felében épült, 1765-ben újjáépítették, majd 1806-ban valószínűleg renoválták. Az egyhajós, keletelt épület nyugati homlokzata előtt torony található. A dombon álló kápolnát temető veszi körül.

Hasznos központjában áll az alacsony körítőfallal körülvett barokk Szent Mária Magdolna templom. A szentély a 15. században épült, majd 1740-ben átépítették. Mellékhajója a sekrestyével későbbi hozzáépítés, feltételezhetően 1848-ban készült. A templomot 1967-ben átépítették. A templom közelében, az egykori posta előtt áll Nepomuki Szent János szobra. A szobrot az eredeti barokk szobor alapján a múlt században készítették.

Szentlélek kápolna

Szent Lőrinc plébániatemplom a Múzeum téren

Szent Mária Magdolna
római katolikus templom Hasznoson

Nepomuki Szent János szobra
Hasznoson

3. ÖRÖKSÉGÜNK

A vasútállomás

A vasúti épületegyüttes, a vasútállomás felvételi épülete és a vízház, műemléki védettségű. A vasútvonalat 1868-ban kezdték építeni, majd a felvételi épület 1898-ban készült el. Az épület típustervek felhasználásával, Wellisch Hugó építész és kivitelező tervei alapján épült.

A Községháza

A település központjában álló épület 1820 körül, községháza céljára épült. Jelenleg a Rajeczky Benjamin Zeneiskola működik benne.

A klasszicista stílusú községháza szabadon álló, téglalap alaprajzú, emeletes épület, kontytetővel. Keleti homlokzatán kis kiülésű középrizalit látható, bejárata a középső tengelyben található. Az épület műemléki védettséggel rendelkezik.

A vasútállomás épülete

Az egykori Községháza

Az egykori Községháza

3. ÖRÖKSÉGÜNK

Fő utca 54. szám alatti lakóépület

Júlia Malom

Júlia Malom

Lakóépületek

A Fő utca 54. szám alatt található lakóépület műemléki védettséggel rendelkezik, mely szabadon álló, téglalap alaprajzú, földszintes, cseréppel fedett nyeregtetős barokk lakóház. Az utcai homlokzatát teljesen átalakították, de udvari homlokzatán megőrizték a három pilléren nyugvó árkádives középtornácot.

Mátrakeresztesen több helyi védett, palóc lakóépület is található, szépen felújított állapotban.

Malmok

Pásztón egykor 13 malom működött, melyek közül több a mai napig fennmaradt. A Monostor-malom már 1630-ban feltűnik írott forrásokban. A megmaradt malom épületek hozzátartoznak Pásztó egyedi építészeti karakteréhez.

Mátrakeresztesi lakóépületek

Egykori malomépület a Fő utcában

3. ÖRÖKSÉGÜNK

Természeti örökségünk

Pásztó a Nyugati-Mátra lábánál, a Zagyva-folyó és a Kövicses-patak által határolt dombháton fekszik. Nyugatról a Zagyva-folyó völgye és a Cserhát, keletről pedig a Mátra 700-800 méteres hegykoszorúi határolják. Természetes vízfolyás a Zagyva-patak, a Mátra hegynyelvi között eredő és a Zagyvára torkolló Kövicses-patak, Mátrakeresztesen a Ravasz-patak, a Mátrakesztes-Mátraszentimre határán folyó Csörgő-patak, valamint a Butykás-patak. A település legnagyobb felszíni állóvize a Hasznosi-víztározó, amely a Kövicses-patak felduzzasztásával jött létre. Pásztó területének jelentős részét erdőterületek teszik ki. Erdői a meleget kedvelő tölgyes, cser, míg fentebb pedig gyertyános, bükkös elegyekből állnak.

Pásztó természeti, táji értékekben bővelkedik, mely a település arculatát jelentős mértékben meghatározza. A település külterületének egy része a Natura2000 nemzetközi védelem alá esik. Pásztó északnyugati része a Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet területéhez, északkeleti része pedig a Mátrai Tájvédelmi Körzet területéhez tartozik. Pásztó külterületeinek nagy része tájképvédelmi terület. A tájjelleg megőrzendő elemei közül kiemelkedőek a Mátra és a Cserhát hegynyelvi, a patak völgyek, és a hasznosi szőlőterületek.

A Hasznoson található Cserterti várat a 14. században a Rátót nemzetség építtette. A várrom, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a víztározóra és a Kövicses-patak völgyére, ma műemléki védelem alatt áll.

3. ÖRÖKSÉGÜNK

A hasznosi őslénytani lelőhely

A hasznosi Vár-hegy tövében gazdag őslénytani lelőhely található. Az első leleteket 1974-ben találták. A kutatások, melyben a Pásztói Múzeum is részt vesz, azóta is folynak.

Talán, az egyik legérdekesebb lelet egy korábban ismeretlen hörcsögfaj maradványa. A nógrádi ősemelőst a lelőhelyről hasznosi hörcsögnek, vagyis democricetodon hasznosensis-nek nevezték el.

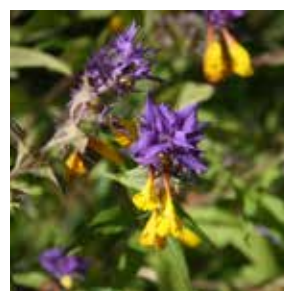
Democricetodon hasznosensis felső első zápfoga

Helleborus purpurascens

Melampyrum arvense

Melampyrum nemorosum

Dictamnus albus

Iris pumila

Pulsatilla nigricans

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

Pásztó beépített területei széttagoltak, a város négy főbb településrészből áll. Amennyiben az adott karakter több településrészen is előfordul, a lehatárolását az egyes településrészekben külön ábrán mutatjuk be. Pásztón településképi, arculati szempontból tizenkettő eltérő karakterű terület határozható meg.

- Intézmények és szolgáltatások területei
- Településközpont
- Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek
- Átalakuló falusias lakóterületek
- Kertvárosi lakóterületek
- Családi házas lakóterületek
- Új, fejlődő lakóterületek
- Társasházias lakóterületek
- Hétvégi házas területek
- Gazdasági tevékenység területei
- Zöldterületek és különleges funkciójú területek
- Egyéb, nem beépített területek

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

Pásztó legnagyobb részét lakóterületek alkotják, de mellettük az intézmények és szolgáltatások területei, illetve a gazdasági tevékenység területei is hangsúlyosak.

Pásztó központi területének építészeti karaktere a legváltozatosabb. Néhány karakter több településrészen, például Hasznoson és Mátrakeresztesen is felismerhető. Ezekben az esetekben egységes ajánlást készítünk, de ha szükséges az ajánlásban kitérünk az egyes egyedi jellemzőkre is településrészenként.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

Az intézmények és szolgáltatások területei Pásztón több elszórt csoportban vannak jelen. Ezeknek a területeknek a közös jellemzője, hogy az arcukat szempontjából az egyedi telek és épület kialakítás a meghatározó.

Pásztón, a Fő utca mentén és a Múzeum tér környezetében, az egykori falusias beépítésű telkeken napjainkra kisvárosias hangulatú, zártorú beépítés alakult ki. Az utcafront földszinti helyiségeiben a kereskedelmi és a szolgáltató funkció vált hangsúlyossá.

A településközpontot átalakuló falusias lakóterületek veszik körül. A klasszikus falusias beépítésű lakó-

területekhez képest, itt sok esetben a hagyományos lakóépületek elbontásra kerültek, és a telekstruktúra is átalakulóban van. A falusi épületek helyét sok esetben két traktus szélességű, tetőtér-beépítéses családi házak veszik át.

Pásztó északi részén kertvárosias lakóterület jött létre. Ezen a területen sorházas beépítés, és nagyon szabályosan elhelyezett, utcánként hasonló típusú épületek alkotta utcakép a meghatározó.

Pásztó központi területén a településmag környezetében kialakított szélesebb, kisebb méretű telkek az 50-es évektől kezdődően folyamatosan épültek be. A családi házak jellemzően két traktusos alaprajzi el-

rendezésű kockaházak, és emeletes vagy tetőtér-beépítéses nyeregtetős épületek. Hasonló karakterrel épült be Hasznoson a Vár utca és Mátrakeresztesen a Kékesi út nyugati szakasza illetve az Óvár utca.

A Munkácsy Mihály utca, a Derkovits utca, a Régi Vársártér utca, a Kishegy sétány és Hasznoson a Cserteri utca környezetében új beépítésű lakóterületek alakultak ki. Nagy alapterületű, földszintes kialakítású családi házak jellemzik a településrészt, mely folyamatosan épül be.

Pásztón megjelentek a többszintes-többlakásos lakóépületek is, telepszerű vagy keretes beépítést alkotva. Ez a karakter elsősorban a Cserhát lakóne-

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

gyedben és a Nagymező utca illetve a Kölcsey utca környezetében jellemző. Közös tulajdonságuk, hogy az épületek 4-5 emeletesek, melyekben több önálló lakóegység található. A házakat nagyobb összefüggő zöldfelület veszi körül.

Hasznoson az Alkotmány út mentén és Mátrakeresztes keleti területein, megőrzésre kerültek a klasszikus falusias beépítésű lakóterületek hagyományos házai. A háromosztatú, keskeny, nyeregtetős épületek oldalhatáron állnak, helyenként L-alaprajzúvá bővítve.

Muzsla településrészen és Mátrakeresztes északi területén hétvégiházak területek jöttek létre. A

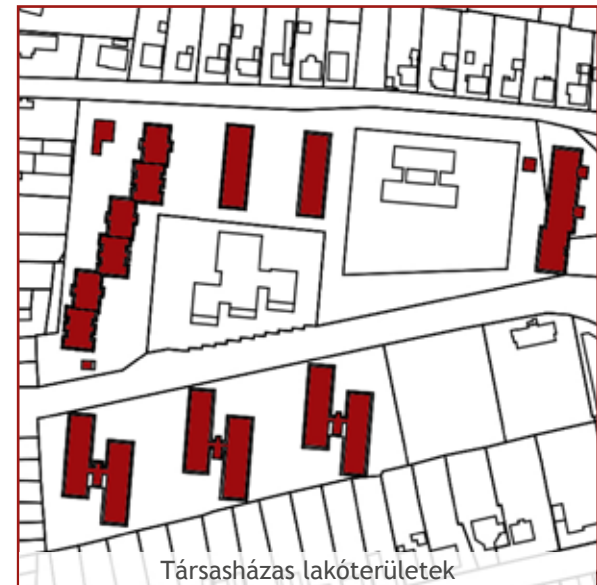
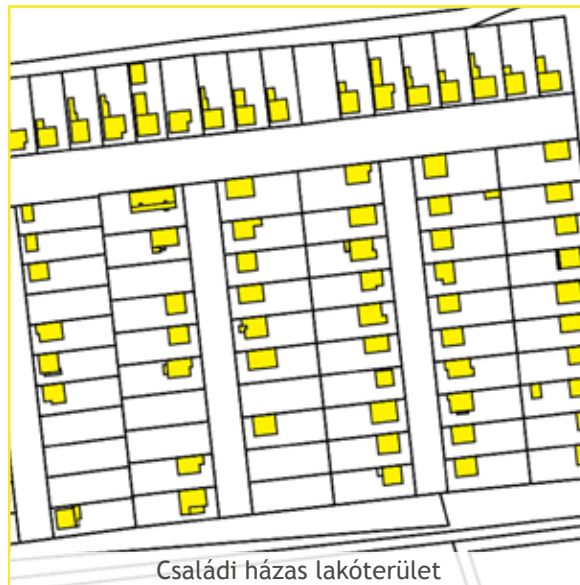
településrész arculatát a kis alapterületű, sokszor meredek hajlásszögű tetőkialakítású épületek, a természetes anyaghasználat, és az erdei környezet határozza meg.

Pásztón a lakóterületek mellett a gazdasági tevékenység területei is meghatározóak. Ezek a területrészek jellemzően a beépített terület határaiban, nagy méretű telkeken, összefüggő telephelyekként alakultak ki. Funkciójuk a mezőgazdasági termeléshez és feldolgozáshoz is kötődhet. Ide sorolhatóak a megmaradt malom üzemek területei is.

A zöldterületek és különleges funkciójú területek csoportja elszórtan jelenik meg a településen. Ide

tartoznak azok a területek, ahol nem az épületek, hanem a szabadtéri környezet a hangsúlyos.

Az egyéb, nem beépített területek csoportját elsősorban mezőgazdasági és erdőterületek alkotják. Ennek a településrésznek az arculatát nem az épületek, hanem a táji, környezeti adottságok határozzák meg.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK

● Intézmények és szolgáltatások területei

A településközpont területei több csoportban alakultak ki. Az épületek kialakítása és/vagy elhelyezése a lakóterületektől eltérő, egyedi. Jellemző a nagyobb telekméret, és a szabadon álló beépítés. A kórház és az iskola létesítményei telepszerűen kerültek kialakításra. A Múzeum tér barátságos, történelmi hangulatú arculata is számos egyedi, jellegzetes épület összehatásaként jött létre.

Ehhez a karakterhez tartozik még a vasútállomás, a piac, a Cserhát lakónegyed intézményei és az Evangélikus templom, a Gyárliget kereskedelmi üzletei, a Polgármesteri Hivatal, a Rajeczky Benjamin Zeneiskola és a Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon területei. Hasznoson a Mária Magdolna Templom, míg Mátrakeresztesen a Római Katolikus Templom és a Templomvölgy Resort területe.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Intézmények és szolgáltatások területei ●

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK

● Településközpont

A településközpont területe Pásztó ősi településmagjából alakult ki. A Fő út mentén és a Múzeum tér környezetében az eredetileg oldalhatáron álló falusi épületeket az utca vonalán L-alaprajzban bővítették, ezzel zárt sorú beépítést hozva létre. Napjainkra a területen kisvárosias településközponti karakter alakult ki. Az épületek utca felőli földszintjét kereskedelmi és szolgáltató üzletek foglalják el. Néhány ház utcai szakaszát emeletráépítéssel bővítették. Az emeleti szinten lakások kaptak helyet.

A településrész arculata nagyon egységes, emberi léptékű. Üzleteivel, fasorával és szabadtéri teraszaival sétára hívogató. Hangsúlyosak a szépen kialakított kirakatok, a cégérek és a sok helyen megjelenő faragásokkal díszített fa kapuzatok.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek ●

A magyar falvakra jellemző, hagyományos keskeny telkek beépítése oldalhatáron álló. A földszintes, nyeregtetős épületek a telekhatár mentén benyúlnak a telek mélyébe. Az épületek előtt kisméretű előkertek alakultak ki, de gyakori az épületek előkert nélküli, utcafrontot történő elhelyezése is. A lakóház mögött sorakoznak a gazdasági épületek.

Pásztón jelen van a hagyományos palóc népi háztípus, ahol hangsúlyos elem az oromfalon megjelenő előreugró vízvető, és a faragásokkal díszített deszkaoromzat. A deszkaoromzatot sok helyen téglafalra cserélték. A házakhoz jellemzően oldaltornác kapcsolódik, hagyományosan fa oszlopokkal. A főépületet sokszor L-alakban bővítették az utcafronton, mely kibővített épületrész nyeregtetős vagy sátoztetős lefedést kapott.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

● Átalakuló falusias lakóterületek

A településközpont környezetében a klasszikus falusias beépítésű lakóterületekhez hasonló karakterű terület található. Az eredeti falusias beépítést azonban itt már részben újabb típusú beépítés váltotta fel. A telkek egy részét összevonták, és az így kapott szélesebb telkeken nagyobb alapterületű, jellemzően két traktus szélességű családi házakat építettek.

A terület arculata jelenleg átalakulóban van, formálódik. Feltételezhetően barátságos, emberközelű falusias karaktere még hosszú távon fennmarad, de folyamatosan erősödni fog a családi házas, kertvárosias jelleg.

Meglévő falusi épületünk megőrzése és felújítása szép feladat, melyhez a klasszikus falusias beépítésű területekhez készített építészeti ajánlások is támpontot nyújthatnak.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Kertvárosias lakóterületek ●

Pásztó északi területén és Hasznoson a Dobó utcában kertvárosias, sűrű beépítésű lakóterületet találunk.

Utcaszakaszonként nagyon szabályosan elhelyezett, azonos típusú épületek alakítják az utcaképet. Gyakori a sorházas beépítés is. A sorházak esetében az egyes egységek egymástól csak a homlokzat színeiben, burkolataiban térnek el. Jellemzőek a széles közterületi zöldfelületek a házak előtt, melyeket az előkertek folytatásaként gondolnak a lakók.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

● Családi házas lakóterületek

A város jelentős méretű része családi házas arculattal rendelkezik. A terület jellemzően az 50-es és 90-es évek között épült be. A lakóterületen elsősorban az oldalhatáron álló beépítés a meghatározó, de szabadon álló beépítés is előfordul. Az épületállomány közös jellemzője a két traktusos kialakítás, és a magastető alkalmazása. A területen megtalálhatóak a sátoztetős kockaházak, és az emeletes vagy tetőtér-beépítéses nyeregtetős épületek is. Az utcakép szempontjából a családi házas, kertvárosias jelleg a meghatározó.

Az 50-60-as években épült kockaházak és a későbbi nyeregtetős családi házak néhány utcában keverednek egymással, míg egyes utcaszakaszokon csak egyik, vagy másik típus épült. A kockaház alaptípus sok esetben manzárd tetős kialakítást kapott.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK

Családi házas lakóterületek ●

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

● Új, fejlődő lakóterületek

A 2000-es évektől kezdődően új településrészek kezdtek el beépülni. Napjainkra ezeken a területeken is kialakult a jellemző településképi arculat, de várhatóan a folyamatos fejlődés során ez a továbbiakban is formálódni fog.

A beépítési mód oldalhatáron- vagy szabadonálló, az utcaképet változatos építészeti formák és eszközök jellemzik. Elsősorban 1-2 szintes, nagy alapterülettel rendelkező családi házak alkotják a lakóterületet. Gyakori a kis hajlásszögű, összetett geometriájú, cserépfedéses (mediterrán) tető alkalmazása.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZÉK

Társasházak lakóterületek ●

Pásztón, az eredeti telekszövetet felbontva, a Cserhát lakónegyed területén és a Nagymező és Kölcsey utca környezetében 4-5 szintes többlakásos épületeket helyeztek el keretes, vagy szabadon álló telepszerű beépítésben.

A lakóházak környezetében minden esetben kiterjedt összefüggő zöldfelület található.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

● Hétvégi házas területek

Az erdők közelében, Muzslán és Mátrakeresztesen alakultak ki a hétvégi házas területek.

Az utcakép nyugalmat sugárzó, ahol elsősorban a növényzet (lombhullató fák, gyümölcsfák, örökzöldek, bokrok-sövények), és az átlátást megengedő alacsony festett léckerítések érvényesülnek. Az épületek elhelyezése szabadon álló, melyet a terepviszonyok határoznak meg. A magas hajlásszögű tetővel kialakított, kis festett faházak beleolvadnak a környezetükbe, megbújnak a kertek mélyében. A hétvégi házak tetőtereit jellemzően beépítették.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Gazdasági tevékenység területei ●

A beépített területek határait alakultak ki a gazdasági tevékenység területei. A nagy telkeken telephelyek jöttek létre, melyek saját, önálló arculattal rendelkeznek. Közös jellemzőjük, hogy az épületek és építmények formálása az adott funkcióhoz illeszkedő, változatos. Jelen vannak a mezőgazdasági termeléshez kötődő telephelyek is, és számos korábbi TSZ épület maradt örökségül a településre. Pásztó egyedi karakteréhez tartozó egykori malmok területei is ebbe a csoportba sorolhatóak.

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEEK

● Zöldterületek és különleges funkciójú területek

A településrészhez tartoznak a közparkok, a sportpályák, a strand területe, a sportrepülőtér és a temetők. Karakterüket elsősorban a beépítetlen szabad terület határozza meg, melyet kiegészíthet a funkcióhoz kapcsolódó kisebb épület vagy építmény (pl. ravatalozó épület, mosdóépület).

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEK

Egyéb, be nem épített területek ●

A beépített terület méretéhez képest jelentős nagyságú nem beépített területtel rendelkezik a város. Egyéb, nem beépített területek közé tartoznak a mezőgazdasági és az erdő területek. Közös jellemzőjük, hogy ezek nem épületek elhelyezésére szánt területek. A terület arculatát nagyban meghatározzák a patakok és a Hasznosi-víztározó is.

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Általános elvek

A település egészére vonatkozóan megfogalmazhatunk általános ajánlásokat, általános elveket. Amennyiben településünket ezen ajánlások mentén alakítjuk, egységes, rendezett városi arculatot érhetünk el. Ezek a főbb elvek az adott településrész karakterétől függetlenül, általánosságban érvényesek.

Ilyen általános témakörök többek között a közterületek, az utcabútorok, a víz-elvezetés, a cégérek, a reklámhordozók, a házsínek, a kerítések és a kertek.

Gondozzuk a házunk előtti közterületeket, bátran ültessünk virágokat!

Ültessünk az utcáinkon őshonos lombhullató fákat, gyümölcsfákat!

Közterületek

A kedvező településképe egyik feltétele, hogy közterületeink rendezettek legyenek. Pásztón a közterületek általános képe gondozott, nyugalmas sugárzó. Hasznoson, Mátrakeresztesen és Pásztó családi házas illetve átalakuló falusi beépítésű területein a közterületek természetes, gondozott, növényzettel beépített megjelenése harmonikusan illeszkedik a vidéki arculathoz. A településközpont területén a közterületek arculata városiasabb, így nagyobb hangsúlyt kapnak a burkolt felületek és az utcabútorok.

A rendezettség érzetét tovább erősíthetik az egységes stílusú, igényesen kialakított utcabútorok is. A helyi karakter erősítését támogatja, ha a város forgalmasabb pontjain egyedi tervezésű köztéri elemek is megjelennek.

Elsődlegesen a közterületek minősége határozza meg a Pásztón megforduló településünkről kialakított képét.

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Pásztói terek

Pásztón a terek helyi közösségi találkozási pontok is. Ezeket a tereket jellemzően festői környezetben alakították ki, szépen gondozottak, növényekkel beültetett, természetes megjelenésűek, így a kikapcsolódás szinterei is lehetnek.

Fontos, hogy megőrizzük a terek nyugalmat sugárzó, harmonikus, természetközeli megjelenését, és fenntartsuk gondozottságukat!

Karakteres köztéri műalkotás, utcabútor vagy facsoport segít kialakítani a tér egyedi arculatát!

Gondozott tereink közös értékeink, ezért figyeljünk megővésükre!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Utcabútorok és közterületi építmények

Pásztó községeit térségi központi és turisztikai szerepe miatt nem csak saját lakosai használják. Kiemelt helyzetéhez illeszkedően, forgalmasabb területein egyedi tervezésű utcabútorok és köztéri pavilonok kialakítása is elképzelhető, melyek karakterükben a városi megjelenéshez illeszkedhetnek.

A megújuló energiaforrások használata, és az infrastruktúra kiépítése példamutató. Új infrastrukturális elemek telepítésekor fontos figyelemmel lenni, hogy azok elhelyezése hogyan befolyásolja majd az utcaképet.

Információs pavilon Veszprém főterén

A hagyományok és a kortárs forma találkozik, a népi hímzés mintával díszített utcabútorokon Budapesten

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Vízvezetés

Pásztón a csapadékvíz elvezetése sok helyen nyílt-színi árkokban történik. Telkünk előtti természetes megjelenésű árokszakaszokat tartsuk karban, a nagyra nőtt fűvet kaszáljuk vagy nyírjuk. A beton elemekből kialakított árokszakaszok megjelenését is természetesebbé tehetjük, ha mellettük virággyásokat alakítunk ki.

Fordítsunk figyelmet a telkünk előtti árok gondozására!

Hasznoson és Mátrakeresztesen törekedjünk a természetközeli megjelenés kialakítására közterületeinken!

Az esővizet telkünkön belül szikkasszuk el, vagy hasznosítsuk öntözésre. Fontos, hogy oldalhatáron álló épületünknel is vezessük vissza az esővizet a saját telkünkre!

A meglévő nyíltszíni árokrendszer elemeit ne szüntessük meg, ne töltsük föl! Amennyiben megszüntetünk egy régi árokszakaszt, a víz a hálózat más szakaszait fogja túlterhelni, súlyos esetben előltheti

és károsíthatja a környező házakat!

Hasznos és Mátrakeresztes közterületei

Hasznoson és Mátrakeresztesen a közterületek kialakításánál a természetes, vidéki falusias megjelenés a hangsúlyos.

A közterületeken is természetes - elsősorban fa és kő - építőanyagokat használjunk!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

A természetes patakmedrek nagyban hozzátartoznak Pásztó egyedi arculatához.

Patakok

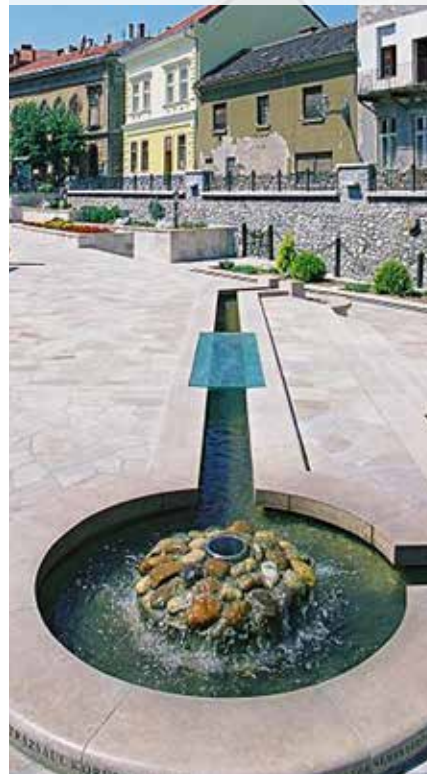
Pásztó egyedi arculatát nagyban meghatározza a Cserhát és a Mátra felől érkező patakok sokasága. A Kővicses-patak, Mátrakeresztes felől érkezve áthalad Hasznoson, majd Pásztón és végül a Zagyvába torkollik. A város arculatához szépen illeszkedik a természetes megjelenésű patakmeder. A város egyedi arculatának erősítéséhez, és a közterületek harmonikus kialakításához is jó lehetőséget biztosítanak a patakok. A természetes patakmeder megőrzése mellett kialakíthatóak vizes városi közterek, és a patak is közelebb hozható az emberekhez egy-egy apró pihenő, lejárati vagy gyalogos híd elhelyezésével.

Gyermek pancsoló az alsóörsi Séd-patak mentén

Szinva parti vízi látványosság Miskolcon

Vízi labirintus és sétaút a veszprémi Séd-patak völgyben

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Cégérek, reklámhordozók, házszámok

A cégérek és cégfeliratok szerepe elsősorban a figyelemfelkeltés, de emellett vállalkozásunk identitását is kifejezik. Általános ajánlás, hogy az épületeken elhelyezett különféle feliratok, cégérek, reklámhordozók stílusában illeszkedjenek a házhoz, és annak homlokzatkialakításához. Előnyösek az egyedi és kreatív megoldások, melyek arculata a reklámozott tevékenységre utal. A településközpontban és a klasszikus, falusias beépítésű területeken különösen fontos, hogy a településképhez illeszkedő megoldást találjunk. Kirakatunkat soha ne fóliázzuk le a teljes üvegfelületen, hanem inkább termékeinkkel rendezzük be!

Lakóépületünkön vagy a kerítésen elhelyezett házszám, névtábla, felirat, postaláda is nagyban befolyásolja a házunkról kialakuló összképet. Ezért ezek elhelyezésénél és kialakításánál is törekedjünk az igényes megjelenésre!

Az épülethez és a hirdetett szolgáltatáshoz illő cégérek alkalmazunk!

Az egyedi házszám vagy névtábla házunk különleges díszé lehet!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Kerítések

Az építészeti arculatot az épületek mellett a kerítések is nagyban formálják, különösen Pásztón, ahol a házak sok helyen előkerttel épültek. A teljesen tömör kerítésekkel övezett utcák csupán közlekedési csatornává válnak, az épületek elveszítik a közterülettel való kapcsolatukat, ezért törekedjünk a legalább részben áttört, növényzettel kombinált kerítések létesítésére! Ne alkalmazzunk nád vagy műanyag háló fedést, és kerüljük az előregyártott kerítéselemek alkalmazását is! A klasszikus falusias lakóterületeken, a településközpontban és az átalakuló falusias területeken építhetünk tömör kerítést, de a hagyományos téglá vagy kő építőanyagokat alkalmazzuk!

Kerítésünket kombináljuk növényzettel!

Kerüljük az előregyártott, tömör kerítéselemek alkalmazását!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Lejtős terepen 10%-nál meredekebb lejtés esetén lépcsőzzük a kerítés lábazatát. A lábazat csak lankás, ennél enyhébb lejtésű terepen kövesse lépcsőzés nélkül a domborzatot!

Lépcsőzetes kialakítású lábazatra telepített kerítésnél mindig az alacsonyabb szinten elhelyezett magasabb oszlop eredményez esztétikusabb - a sík terepen alkalmazotthoz hasonló - látványt.

Két sík szakasz közötti nagy szintkülönbség nagyon rövid lépcsőzetes kialakítású szakaszokkal hidalható át ízlésesen.

Sem a közterületi kerítések, sem az építési telkek közötti kerítések magassága ne haladja meg a 1,8 métert!

A közterület felől a tömör lábazat magassága legfeljebb 0,5 méter legyen!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Kertek

Kertünk a növények növekedésével, visszahúzódásával minden évszakban más képet mutat. Pásztón a kertek jellemzően a kikapcsolódást szolgálják és díszkertként kerülnek kialakításra.

A klasszikus falusias lakóterületek hosszú keskeny telkei hagyományosan haszonkertként kerültek kialakításra. Hasznoson a hosszú keskeny telkek egy része a mai napig fennmaradt. Napjainkban is törekedünk a nagyméretű kertek gondozására, legalább részben gyümölcsöskertként, veteményesként történő kialakítására.

A családi házas, kertvárosias és új beépítésű lakóterületeken a kerteket jellemzően pihenőkertként alakítják ki. Díszkertek létrehozásakor is a helyi, hagyományos fajok ültetését részesítsük előnyben! Pihenőkertünkben is kialakíthatunk veteményes- és fűszernövénykertet.

A többszintes többlakásos épületekhez jellemzően nagy kiterjedésű közös kert, vagy parkosított közterület tartozik. Közös kertjeinket gondozzuk sajátunkként!

A hétvégi házas területeken a kertek a természeti környezet, az erdő folytatásaként értelmezhetőek. Ezért különösen fontos, hogy kertünkbe csak őshonos növényfajokat telepítsünk, kerüljük az invazív, agresszív növényeket.

Veteményeskertet vagy fűszernövénykertet és gyümölcsöskertet is kialakíthatunk!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Kertünk segítse az
épületünk tájba
illeszkedését!

Gondozott kertünk
a kikapcsolódás és
pihenés színtere is
lehet!

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

Növények a kertjeinkben

Kertünk megtervezésekor fontos arra is figyelmet fordítanunk, hogy kertünk a települést körbevevő természeti környezettel is összhangba kerüljön. Néhány, nem őshonos növényfaj invazív módon terjed, vagyis kiszorítja élőhelyéről az őshonos növényeket. Ezeket a fajokat kertünkben sem javasolt ültetnünk, hiszen könnyen átterjedhetnek a környező értékes és védett területekre is.

Pásztón kerüljük a következőekben felsorolt invazívan terjedő, nem őshonos növényfajok ültetését:

- Borfa, tengerparti seprúcserje, *Baccharis halimifolia*
- Kaliforniai tündérhínár, *Cabomba caroliniana*
- Vízijácint, *Eichhornia crassipes*
- Perzsa medvetalp, *Heracleum persicum*
- Sosnowsky-medvetalp, *Heracleum sosnowskyi*
- Hévízi gázló, *Hydrocotyle ranunculoides*
- Fodros átokhínár, *Lagarosiphon major*
- Nagyvirágú toálma, *Ludwigia grandiflora*
- Sárgavirágú toálma, *Ludwigia peploides*
- Sárga lápbuzogány, *Lysichiton americanus*
- Közönséges süllőhínár, *Myriophyllum aquaticum*
- Keserű hamisüröm, *Parthenium hysterophorus*
- Ördögfarok keserűfű, *Persicaria perfoliata*
- Kudzu nyílgyökér, *Pueraria montana* var. *lobata*

A következő növények ültetését kerüljük, mert invazívan terjednek és veszélyt jelentenek a Pásztót körülvevő értékes természeti környezetre!

A következőekben felsorolt, vagy képpel bemutatott cserjéket és lombos fákat bátran ültethetjük Pásztón!

Pásztón a következőekben felsorolt, vagy képpel illusztrált őshonos növényfajokat bátran ültethetjük:

- Kétfibés galagonya, *Crataegus laevigata*
- Csíkos kecskerágó, *Euonymus europaeus*
- Homoktövis, *Hippophae rhamnoides*
- Ükörke lonc, *Lonicera xylosteum*
- Rekettyefűz, *Salix cinerea*
- Csigolyafűz, *Salix purpurea*
- Kosárkötő fűz, *Salix viminalis*
- Tatár juhar, *Acer tataricum*
- Hamvas éger, *Alnus incana*
- Magyar kőris, *Fraxinus angustifolia* ssp. *pannonica*
- Közönséges dió, *Juglans regia*
- Zelnicemeggy, *Padus avium*
- Szürke nyár (hím egyedek), *Populus canescens*
- Fekete nyár (hím egyedek), *Populus nigra*
- Rezgő nyár, *Populus tremula*
- Vadkörte, *Pyrus pyraeaster*
- Csertölgy, *Quercus cerris*
- Molyhos tölgy, *Quercus pubescens*
- Madárberkenye, *Sorbus aucuparia*
- Házi berkenye, *Sorbus domestica*
- Kislevelű hárs, *Tilia cordata*
- Vénic szil, *Ulmus laevis*
- Mezei szil, *Ulmus minor*

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

pukkanó dudafürt
(*colutea arborescens*)

húsos som
(*cornus mas*)

veresgyűrű som
(*cornus sanguinea*)

egybibés galagonya
(*crataegus monogyna*)

bibircses kecskerágó
(*euonymus verrucosus*)

kutyabenge
(*frangula alnus*)

kökény
(*prunus spinosa*)

varjútövis
(*rhamnus catharticus*)

-
(*ribes uva-crispa*)

gyepűrózsa
(*rosa canina*)

kecskefűz
(*salix caprea*)

fekete bodza
(*sambucus nigra*)

fűzlevelű gyöngyvessző
(*spirea salicifolia*)

mogyorós hólyagfa
(*staphylea pinnata*)

ostorménfa
(*viburnum lantana*)

kányabangita
(*viburnum opulus*)

fürtös bodza
(*sambucus racemosa*)

közönséges boróka
(*juniperus communis*)

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

kocsánytalan tölgy
(*quercus petraea*)

kocsányos tölgy
(*quercus robur*)

mezei juhar
(*acer campestre*)

korai juhar
(*acer platanoides*)

hegyi juhar, jávorfa
(*acer pseudoplatanus*)

szőrös nyír
(*betula pubescens*)

lisztes berkenye
(*sorbus aria*)

barkóca berkenye
(*sorbus torminalis*)

közönséges gyertyán
(*carpinus betulus*)

vadcseresznye
(*cerasus avium*)

sarjmeggy
(*cerasus mahaleb*)

közönséges bükk
(*fagus sylvatica*)

nagylevelű hárs
(*tilia platyphyllos*)

hegyi szil
(*ulmus glabra*)

magas kőris
(*fraxinus excelsior*)

virágos kőris
(*fraxinus ornus*)

vadalma
(*malus sylvestris*)

fehér nyár (hím egyed)
(*populus alba*)

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Az egyes eltérő karakterű településrészekben belül, a településkép szempontjából meghatározó építészeti elemek nem feltétlenül egyeznek meg. Például, míg a klasszikus falusias lakóterületeken földszintes épületeket találunk, addig a családi házas lakóterületeken gyakoriak a tetőtér-beépítéses és emeletes házak is.

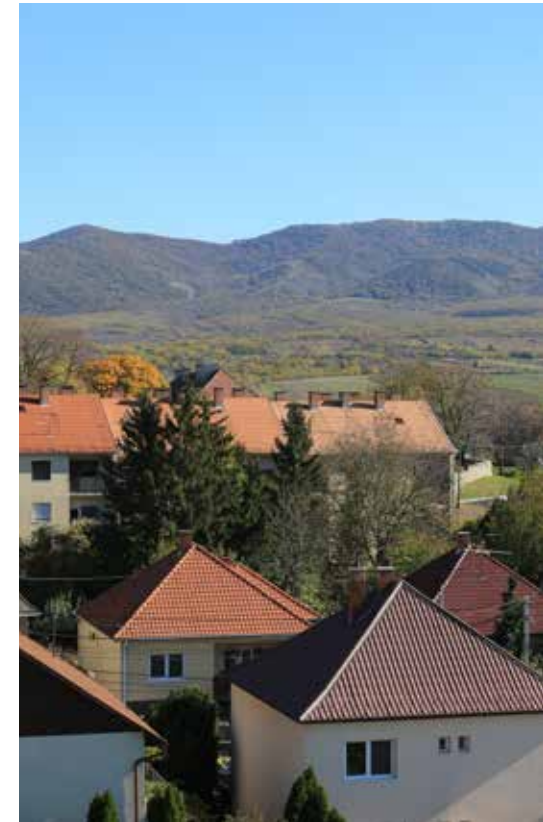
Egyes településrészekben bizonyos építészeti elemekre nem érdemes ajánlást adni, amennyiben az adott építészeti elem alkalmazására nincsenek jellemző, kialakult megoldások. Ezekben az esetekben fontosabbnak tartjuk a konkrét építészeti problémára történő reagálást, a gondos tervezést, mint az előre

meghatározott mintákhoz történő ragaszkodást. Például az új beépítésű lakóterületek esetében nem érdemes megkötést megfogalmazni az ajtók-ablakokra, hiszen a településrészen változatos elhelyezésű, geometriájú, méretű, anyagú és színű nyílászárók alkalmazása terjedt el. Azok elhelyezését, méretét, stb. érdemesebb az épület karakteréhez, és a helyszínhez igazítani.

Az eltérő településrészekben az építészeti elemek - településkép szempontjából való - fontosságát a lenti táblázat mutatja.

Az egyéb, nem beépített területek csoportja nem épületek elhelyezésére szolgál, így építészeti ajánlást nem készítünk.

	Intézmények és szolgáltatások területei	Településközpont	Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek	Átalakuló falusias lakóterületek	Kertvárosi lakóterületek	Családi házas lakóterületek	Új, fejlődő lakóterületek	Társasházas lakóterületek	Hétvégházas területek	Gazdasági tevékenység területei	Zöldterületek és különleges funkciójú területek
Telepítés		●	●	●	●	●	●		●		
Magasság, szélesség		●	●	●	●	●	●		●		
Tető kialakítás		●	●	●	●	●	●		●		
Homlokzatképzés			●					●		●	
Anyag- és színhasználat	●	●	●			●	●			●	●
Ajtók, ablakok		●	●					●			
Részletek	●	●	●			●					
Átmeneti terek			●					●			

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Intézmények és szolgáltatások területei

Az intézmények és szolgáltatások területeinek építészeti karaktere

- egyedi, karakteres épületek
- lakóterületektől gyakran eltérő telekforma
- lakóterületektől eltérő szín- és anyaghasználat
- igényesen megtervezett és kivitelezett épületek
- parkos kert

Követendő jellegzetességek

- őrizzük meg a középületek egyedi karakterét
- egyedi szín- és anyaghasználat
- az igényesen megtervezett és kivitelezett épületek körütekintő felújítása
- parkos kert

Elkerülendő, idegen motívumok

- jellegtelenség, egyedi karakter hiánya
- közterületektől való elfordulás, bezártság

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Intézmények és szolgáltatások területei

Bátran
alkalmazzunk
egyedi építészeti
megjelenést!

Az intézmények és szolgáltatások területein több műemlék épület is található. Ezek megóvása, és környezetükben új épület építésekor a hozzájuk történő alkalmazkodás különösen fontos a kedvező településkép fenntartása szempontjából!

Anyag- és színhasználat

Az intézményeket szabadabb anyaghasználat és homlokzatképzés jellemzi. Ezen épületek esetében lehetőség nyílik a szabadabb épületformálásra, építészeti megjelenésre. Pásztó színvilága változatos, de elsősorban a föld színei jellemzik. A természetes színeket kiegészítve, ahhoz illeszkedve használható kis mértékben élénkebb színvilág is, hogy felkeltse a figyelmet. Bátran alkalmazhatunk időtálló, értékes építőanyagokat, amilyen például a kő vagy a kisméretű téglá.

Részletek

Az intézmények nagyban meghatározzák az egész település képét, ezért különösen figyeljünk az épületek részleteképzésére is!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Településközpont

A településközpont építészeti karaktere

- kisvárosi karakter
- zárt sorú beépítés, egy-két szintes épületek
- vakolt, színezett, díszített fal felületek
- cserépfedés
- karakteres kapu és kirakatok a homlokzaton

Ma is követendő jellegzetességek

- őrizzük meg a kisvárosi karaktert, 1-2 szintes épületeket építünk
- minőségi, természetes anyagok, színezett, vakolt felületek

Elkerülendő, idegen motívumok

- három-négy szintes épületek, melyek magasságukkal kilógnak a házak sorából
- harsány színek alkalmazása nagy felületeken

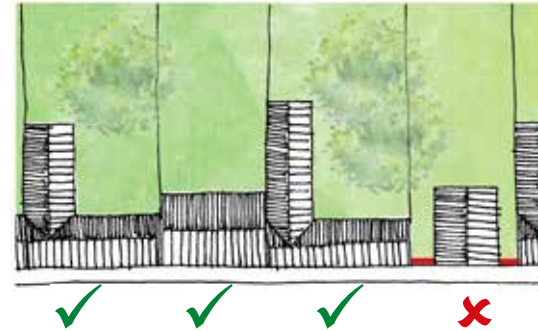

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Településközpont ●

Telepítés

A településközpont területén eredetileg a klasszikus falusias beépítésnek megfelelően oldalhatáron álló épületek voltak. Az idők folyamán ezeket a házakat L-alaprajzban bővítették, zárt sorú beépítést hozva létre. Napjainkra a zárt sorú beépítés vált hangsúlyossá, ezért új épületünket is ilyen módon helyezzük el!

Épületünket zárt sorú beépítés szerint helyezzük el!

Magasság, szélesség

Új vagy átalakított épületünk magassága a meglévő épületekhez, az utcaképhez igazodó legyen. A településközpont területén egy-két szintes épületek elhelyezése terjedt el, mely kedvező, emberközel, kisvárosi hangulatot eredményez. A településrészen előfordul a tetőterek beépítése is, de épületünket a telek mélye felé is bővíthetjük!

Egy-két szintes épületeket építsünk!

Tetőkialakítás

A tradicionálisan alkalmazott tetőhajlásszög lakóterületen $35-45^\circ$, az épületek telepítése mellett ez a legmeghatározóbb építészeti karakter, melyhez igazodni szükséges.

L-alaprajzú épületünk tetőkialakítását két egymásra merőleges nyeregtetőből hozhatjuk létre. Pásztón az utcával párhuzamos szakasz mindkét vége oromfalas kialakítású, hogy a szomszédos épületek zárt sorúan csatlakozhassanak egymáshoz.

Új épület tervezésekor egyszerű nyeregtőt válasszunk, kerüljük a bonyolult tetőformákat!

Az utcai épület-szárny mindkét vége oromfalas legyen!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Településközpont

Anyag- és színhasználat

A homlokzatok jellemzően vakolt felületűek, színeikben változatosak. A nagyobb felületeken világosabb, pasztell árnyalatok jelennek meg. Néhány épület téglaburkolattal készült. Az utcaképet a különböző árnyalatú cseréptetők és a színezett homlokzatok sora, változatossága határozza meg.

Kerüljük el az idegen burkolóanyagokat, mint a homlokzatok kölappal (kivéve lábazatok), vagy fémlemezzel történő burkolása.

Ajtók, ablakok

A nyílászárók igényes kialakítása döntő befolyással bír házunk megjelenésére. Fontosak a jó arányok, az igényes anyaghasználat és az árnyékolás esztétikus megoldása. Bátran alkalmazzunk zsalugátert tradicionális formában vagy újrarendelve, ellenben a külső tokos redőnyök beépítését kerüljük!

A fa kapuk hangsúlyosak a homlokzaton, és hozzátartoznak Pásztó egyedi arculatához. Fontos, hogy felújítsuk őket, és ne cseréljük szekcionált garázska-pura!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Településközpont ●

Részletek

Az építészeti minőség a finom részletekben rejlik.

Pásztón, a településközpont területén a leggazdagabban a fa felületek díszítettek. A faragásokat legjobban a kapukon figyelhetjük meg.

A kapuk mellett a kirakatok és az ablakok kiemelése, díszítése is gyakori.

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek

A klasszikus falusias beépítésű lakóterületek építészeti karaktere

- földszintes, egyszerű tömegű épületek
- oromfalas nyeregtető
- fa, téglá vagy kőoszlopos tornác
- vakolt, színezett falfelületek
- deszkaoromzat faragott díszítésekkel vagy téglatoromzat látszó téglával
- részletgazdag díszítések, faragások
- cserépfedés
- oldalhatáron álló beépítés

Ma is követendő jellegzetességek

- tiszta, egyszerű, nyugodt formák
- minőségi, természetes anyagok
- oldalhatáron álló beépítés
- egyszerű, kis épülettömeg
- részletgazdag díszítések

Elkerülendő, idegen motívumok

- összetett formák
- bonyolult tömeg
- harsány színek
- „mű” anyagok (különösen az oromfalon)
- tornácok beépítése

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek ●

Telepítés

A kialakult telekstruktúra az oldalhatáron álló beépítést indokolja, hiszen a keskeny telkek optimális kihasználása, és a szomszédos épülettől való megfelelő távolság tartása csak így lehetséges. Pásztón jellemzően az épületek előkert nélkül vagy kisméretű előkerttel épültek, az adott utcában az így kialakult beépítési vonalhoz igazodva építsünk házat.

Igazodjunk a kialakult előkert méretehez és formához!

Magasság, szélesség

A klasszikus falusias beépítésű lakóterületek tradicionális épületei keskenyek, egy traktusúak, földszintesek voltak. Tanulmányozzuk a régi parasztházak arányait és tömegformálását, és új épület építéskor vagy meglévő épület átépítéskor alkalmazkodjunk hozzájuk! Kerüljük a széles épülettömeget, az utcai homlokzaton csak egy traktus (kb. 6-7 m) szélességű házat építsünk.

A keskeny, hagyományos arányokhoz igazodó épületet építsünk!

Új vagy átalakított épületünk magassága a meglévő épületekhez, az utcaképhez igazodó legyen.

Amennyiben tetőtér-beépítést tervezünk, őrizzük meg a falusi épület eredeti tetőformáját! Az oromfalon ne jelenjenek meg nagyméretű ablakok, helyette tetősík ablakok alkalmazása javasolt. A tető síkját megtörő kiemeléseket, csak az utcai homlokzattól legalább 3 méterrel hátrahúzza alakítsunk ki.

Földszintes épületeket építsünk!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek

Tető kialakítás

A tradicionálisan alkalmazott tetőhajlásszög a klasszikus falusias beépítésű lakóterületen 35-45°, az épületek telepítése mellett ez a legmeghatározóbb építészeti karakter, melyhez igazodni szükséges.

A palóc háztípus jellegzetessége az utcai homlokzaton megjelenő széles vízvető alkalmazása és a faragott deszkaoromzat. Hasznoson jellegzetes megoldás az oromfal látszó téglás kialakítása.

Régi épület felújításakor igyekezzünk megőrizni az eredeti tetőformát és a széles vízvetőt!

Új épület tervezésekor egyszerű nyeregtőt válasszunk, kerüljük a bonyolult tetőformákat!

A hagyományos, egyszerű tetőformák közül válasszunk!

Homlokzatképzés

Pásztón az utcai homlokzatok megjelenésének karakterét a különböző oromfal kialakítások adják. A palóc házak eredetileg faragásokkal díszített deszkaoromzattal készültek. Részben a tűzvészek miatt, a deszkaoromzatot sok helyen téglára cserélték. A téglából épült oromfal lehet látszótéglás kialakítású, vagy vakolt felületű.

Az utcai homlokzaton ne legyen erkély, loggia, garázskapu! Új lakóház építése esetén eltérhetünk a hagyományos nyílászáró méretektől, de törekedjünk az áttört és tömör homlokzatfelületek egyensúlyára, kerüljük a túl nagy üvegfelületeket!

Házunk utcai homlokzata mindig oromfalas kialakítású legyen! Keresztszárnyat csak az utcai homlokzattól legalább 3 méterrel visszahúzza építsünk!

Hasznoson gyakori a házak L-alaprajzúvá bővítése az utcafronton elhelyezett keresztszárnyal. Ebben az esetben az utcai épületszárny az utcával párhuzamos gerinckialakítású lefedést kaphat.

Az utcai homlokzat oromfalas legyen!

Az utcai homlokzaton kerüljük kontyolt és a csonka-kontyolt megjelenést!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek

Anyag- és színhasználat

A homlokzatok vakolt felületűek, színeikben változatosak. A nagyobb felületek fehér, tört-fehér, okkersárga, tojásbaj-sárga, és cserép színűek. A természetes építőanyagok saját színei érvényesülnek. A hagyományos, faragott deszkaoromzat alkalmazása is gyakori. A tetőfedés anyaga jellemzően cserép vagy szürke pikkelyes palafedés. Az építőanyagok közül a vályog és a tégl a meghatározó a hagyományos épületek esetében.

A deszkaoromzatokat igyekezzünk megővni, felújítani. Amennyiben a fa deszkák már nem menthetőek meg, cseréjét igyekezzünk fából megoldani. Új ház

építésekor, a fa oromzaton kívül, látszó kisméretű tégl és vakolt felületű oromfalat is kialakíthatunk. A deszkaoromzatot semmiképpen se cseréljük fém hullámlemezre, hullámpalára vagy más idegen építőanyagra!

Pásztón előfordul a népi házak falainak geometrikus virágmintával történő mintázása (pingálás). A minta a fal színéhez igazodó árnyalatban készül, attól nem üt el erősen, és nagyobb falfelületekre terjed ki.

Kerüljük a „mű”
tetőfedő anyagokat!
A deszkaoromzatot
ne cseréljük
hullámlemezre,
hullámpalára!

Természetes
építőanyagokat
alkalmazzunk! Pásztón
bátran használhatunk
kő, fa, tégl
építőanyagokat!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek

A vályog, mint építőanyag

Az emberiség egyik legrégebbi építőanyaga a föld. A vályog számos pozitív tulajdonsággal rendelkezik, ezért vályogházainkat érdemes megőrizni. A vályog természetes, olcsó, helyi, így környezetbarát építőanyag, mely kiváló páraáteresztő és hőszigetelő tulajdonságokkal rendelkezik. A vályogházak kedvező, egészséges életteret biztosítanak. Fontos azonban a folyamatos karbantartás és odafigyelés, illetve a hozzáértő hibajavítás, felújítás.

A tartós vályogház titka:

- A vályogház megóvásának legfontosabb titka a megelőzés! A szerkezetekben keletkezett hibák sajnos már nehezen javíthatóak.
- Kicsi hibát is gyorsan javíttassunk ki! Minden átalakítást a vályogházakat (és azok épületfizikáját) jól ismerő szakemberrel végeztessünk!
- Csak természetes építőanyagokat használjunk a felújítás/átalakítás során.
- A vályogházak legfőbb ellensége a víz. A tetőt rendszeresen ellenőrizzük, alkalmazzunk nagy ereszkinyúlást, a csapadékvizet vezessük el a lábazatoktól.
- Minden esetben biztosítsuk, hogy a pára szabadon távozhasson az épületből és a falakból, rendszeresen szellőztessünk!
- Kerüljük a falburkolatokat, a falak mészfestettek legyenek!
- A homokágyba fektetett hajópadló résein a talajpára szabadon távozhat az épületbe, ahonnan kiszellőzhet. A modern hőszigeteléssel, fóliával ellátott padló rétegrend a párát a falakba vezeti, penészesedést idézve elő. A hajópadlót ne lakkozzuk, olajfestést ne alkalmazzunk, helyette padlóviasszal kezeljük. A hidegburkolatokat homokágyba fektetett bontott téglából készíthetjük mészhabarccsal.
- Kerüljük a teljesen légzáró ablakokat, és semmiképpen se építsünk be műanyag ablakot, mert az penészesedéshez fog vezetni!
- Az épület, de különösen a fürdőszoba legyen jól átszellőztethető. Fürdőszobát vendégfallal (téglafal) alakíthatunk ki, a fa födémet álmennyezetrel védhetjük a pára károsító hatásától.
- A falra ne erősítsünk nehéz tárgyakat, azok legyenek lábakon állóak.
- A rágcsálók ellen rabichálóval erősített mészhabarcs vakolattal védekezhetünk, a meglévő járatokat mészhabarccsal töltjük ki!

Ajtók, ablakok

A nyílászárók igényes kialakítása döntő befolyással bír házunk megjelenésére. Fontosak a jó arányok, az igényes anyaghasználat és az árnyékolás esztétikus megoldása. Kerüljük a nagyméretű és az osztás nélküli ablakok használatát. Bátran alkalmazzunk zsalugátért tradicionális formában vagy újragondolva, az épület karakteréhez illeszkedően. A külső tokos redőnyök alkalmazása nem javasolt. A hagyományos, faragott kereket őrizzük meg!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Klasszikus falusias beépítésű lakóterületek

Részletek

Az építészeti minőség a finom részletekben rejlik. A jól átgondolt részletki-
alakítások általában nem csak esztétikusak, hanem épületszerkezetileg is elő-
nyösek.

A leggazdagabban a fa felületek díszítettek. A faragásokat legjobban az orom-
zatokon figyelhetjük meg.

Figyeljük meg
a hagyományos
házak részlet-
kialakításait!

Átmeneti terek

A klasszikus falusias beépítésű lakóterületeken található házak jellegzetes
építészeti eleme a tornác. A hagyományos, faragásokkal díszített fa oszlopos
tornácokat részben felváltották a falazott oszloposak.

Tornácainkat őrizzük meg, ne építsük be azokat! Új épület tervezésekor is
gondolkodjunk a tornác alkalmazásának korszerű változataiban.

Tornácainkat
őrizzük meg! Új ház
építésekor figyeljünk
a tornác tájolására!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Átalakuló falusias lakóterületek

Az átalakuló falusias lakóterületek

építészeti karaktere

- a terület arculata átalakulóban, változóban van
- keveredik a falusias és a családi házas karakter
- jelenleg a falusias karakter meghatározóbb, de várhatóan a családi házas jelleg fog erősödni

Ma is követendő jellegzetességek

- egyszerű tetőformák, magastető

Elkerülendő, idegen motívumok

- összetett, bonyolult tetőformák vagy lapostető

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Átalakuló falusias lakóterületek

Építészeti ajánlások az átalakuló falusias lakóterületekre

Az átalakuló falusias lakóterületek arculata napjainkban változáson megy keresztül. A változó életmódhoz igazodóan, a falusi épületek megőrzése helyett sokszor a lebontásukról, és új családi ház építéséről döntöttek. Ezért napjainkra a településrész karaktere már nem tekinthető egyértelműen falusiasnak, és várhatóan a jövőben a családi házas jelleg fog erősödni. Ajánlásunkat a jelenleg is zajló átalakulási folyamat figyelembe vételével tesszük. Javaslatot, a formálódó új arculat egységességének érdekében az előkertek, az épületma-

gasság és szélesség, és a magastetős kialakítás szempontjaira teszünk.

Természetesen, falusi épületünk megőrzése és felújítása (vagy hagyományokra épülő kortárs épület létrehozása) kedvező a településkép szempontjából, a kialakulóban lévő új karakterhez többlet értéket nyújthat! A megőrzéshez és tervezéshez támpontokat a klasszikus falusias településrészhez készített építészeti ajánlások fejezetrészben találhatunk, elsősorban a homlokzatképzés, anyag- és színhasználat, ajtók, ablakok, részletek és átmeneti terek témakörökben!

Telepítés

Az átalakuló falusias lakóterületen a falusi épületeket jellemzően előkert nélkül vagy kisméretű előkerttel helyezték el. Új épület építésekor is törekedjünk az utcában kialakult előkert méret alkalmazására.

Magasság, szélesség

Az átalakuló falusias lakóterületeken az épületek utca felőli homlokzata sokszor két traktus szélességű. Ezért a kialakult állapotnak megfelelően, a településrészen az épületek szélessége a klasszikus falusias lakóépületeknél szélesebb is lehet.

Kerüljük a kirívóan magas épületeket, házunk legfeljebb földszint + emelet magasságú legyen!

Tetőkialakítás

Az alkalmazott tetőhajlásszög a lakóterületen 35-45°, ez a legmeghatározóbb építészeti karakter, melyhez igazodni szükséges. Jellemző tetőformák a sáttető, az utcára merőleges, vagy azzal párhuzamos gerincű nyeregtető. Előfordulnak összetettebb tetőformák is, de kerüljük a túlságosan bonyolult geometriájú tetőket! Pásztón nincsen hagyománya a lapostetős családi házaknak, ezért ezt a típust kerüljük új ház építésekor.

Igazodjunk a kialakult előkert mérethez!

Földszintes, tetőtér-beépítéses vagy egy emelet magas épületet építsünk!

Építsünk magastetőt 35-45° hajlásszöggel!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Kertvárosias lakóterületek

A sorházas és társasházak területek építészeti karaktere

- sűrű beépítés
- sorházas beépítés, vagy nagyon szabályos oldalhatáron álló beépítés keskeny telkeken, ahol az oldalkertek nem érvényesülnek
- színezett, vakolt falfelületek
- egységes stílus

Követendő jellegzetességek

- sűrű beépítés
- egységes stílus

Elkerülendő, idegen motívumok

- lakásonkénti kirívó megjelenés

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Kertvárosias lakóterületek ●

Telepítés

Sorházak esetében különösen fontos, hogy az egyes önálló telkek beépítésével létrejövő épületek együttese egységes megjelenésű legyen. A telkek beépítése lényegében zárt sorú, úgy, hogy a szomszédos telkek egységes stílusban épülnek be.

A településrész nem sorházas beépítésű területein is nagyon szigorú szabályos rendben helyezkednek el az azonos típusú épületek. A szigorú rend nagyban meghatározza az utcaképet, ezért a kertvárosias lakóterületen különösen fontos az igazodás a kialakult beépítési vonalhoz.

Épületünket „sorba illeszkedő” módon helyezzük el!

Magasság, szélesség

A sűrű beépítés miatt különösen fontos, hogy a szomszédos épületek egymáshoz illeszkedő módon kerüljenek kialakításra. A sorházaknak magasság és szélesség szempontjából nagyon szigorúan egységesnek kell lenniük.

Épületünk magassága igazodjon a kialakult épületmagassághoz!

Tető kialakítás

A tetőforma kisebb egységekre történő tagolása kedvezőbb megjelenést eredményez, mintha egyetlen nagy nyeregtető fedné le az épülettömeget.

A tetőformát a megszokott léptékhez igazodó szakaszokra tagoljuk!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Családi házas lakóterületek

A családi házas lakóterületek építészeti karaktere

- földszintes kockaházak, földszint és tetőtér-beépítés vagy földszint és emelet nagyságú épületek váltakozása
- nyeregtető vagy sátoztető
- két traktus szélességű utcai homlokzat
- az emeletes és a tetőtér-beépítéses házakon gyakoriak az erkélyek és loggiák
- vakolt falfelületek, finom vakolatdíszítések
- jellemzően oldalhatáron álló beépítés
- közel négyzet arányú alaprajz

Ma is követendő jellegzetességek

- egyszerű tetőformák, magastető
- oldalhatáron álló beépítés

Elkerülendő, idegen motívumok

- túlzott díszítések
- összetett, bonyolult tetőformák vagy lapostető

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Családi házas lakóterületek ●

Telepítés

A családi házas lakóterületeken a szabadon álló, vagy az oldalhatáron álló beépítési mód a jellemző. Az épületek előkerttel épültek, így a kialakult beépítési vonalhoz igazodva építsünk házat. Az előkertek általában díszkertként kerültek kialakításra.

Magasság, szélesség

A családi házas lakóterületeken az épületek utca felőli homlokzata jellemzően két traktus szélességű. Ezért a kialakult állapotnak megfelelően, a településrészen az épületek szélessége a klasszikus falusias lakóépületeknél szélesebb is lehet. A jellemző épülettípusok a földszintes kockaház, a térdfalas kialakítású, tetőtér-beépítéses nyeregtetős épület és az emeletes nyeregtetős ház.

Kerüljük a kirívóan magas épületeket, házunk legfeljebb földszint + emelet magasságú legyen! Amennyiben emeletes épületet építünk, a tetőteret már nem javasolt beépíteni. Emeletes házunkat térdfal alkalmazásával semmiképpen se magasítsuk tovább.

Tető kialakítás

Az alkalmazott tetőhajlásszög a családi házas lakóterületeken $35-45^\circ$, az épületek telepítése mellett ez a legmeghatározóbb építészeti karakter, melyhez igazodni szükséges. Jellemző tetőformák a sátoztető, az utcára merőleges vagy azzal párhuzamos gerincű nyeregtető. Előfordulnak összetettebb tetőformák is, de kerüljük a túlságosan bonyolult geometriájú tetőket! Pásztón nincsen hagyománya a lapostetős családi házaknak, ezért ezt a típust kerüljük új ház építésekor.

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

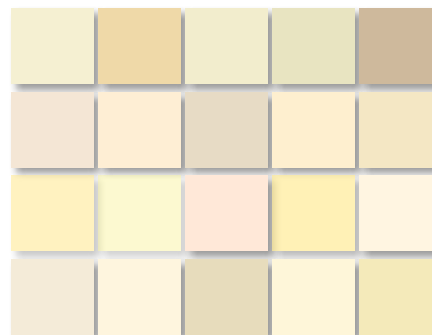
● Családi házas lakóterületek

Anyag- és színhasználat

A homlokzatok vakolt felületűek, színeikben változatosak. A nagyobb felületek törtfehér, okkersárga, halványsárga, barack színűek. A tetőfedés anyaga cserép.

Nagy felületeken alkalmazzunk világosabb színárnyalatokat! Élénk színeket csak kisebb felületeken (pl. nyílászárók) használjunk. A kockaházakon frissebb megjelenést érhetünk el a világosabb színárnyalatokkal, és az egymással harmonizáló színek megválasztásával!

A kockaházak felújítása során az eredeti értékes anyagokat (pl. valódi kő lábazat) őrizzük meg!

Nagy felületeken alkalmazzunk világos árnyalatokat, föld színeket!

Részletek

Pásztón a családi házak kialakításánál is megfigyelhetők részletgazdag megoldások. Hasznoson és Mátrakeresztesen gyakori a földszint vagy a lábazat közel történő burkolása és sok helyen a családi házakon is megjelennek látszó téglakiemelések (pl. ormfalon vagy oszlopokon). Energetikai felújítás során is őrizzük meg a helyi karaktert adó, valódi kő és téglakiemeléseket!

Pásztón gyakori megoldás a kockaházak tetőszerkezetének manzárd-tetőként történő kialakítása. A sátoztetők egyszerűségét megtöri egy-egy épület egyedi tetőkiemelése is.

A részletek kialakítására is fordítsunk figyelmet!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Új, fejlődő lakóterületek ●

Az új, fejlődő lakóterületek építészeti karaktere

- nagy alapterület
- jellemzően földszintes épülettömegek
- kis és közepes hajlásszögű tetők
- szabadon álló vagy oldalhatáron álló beépítés
- színezett, vakolt falfelületek
- garázs az épülettömegbe integrálva
- változatos nyílásméret és kiosztás

Követendő jellegzetességek

- földszintes épülettömegek
- szabadon álló, vagy oldalhatáron álló beépítés

Elkerülendő, idegen motívumok

- lapostető
- többszintes épületek

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

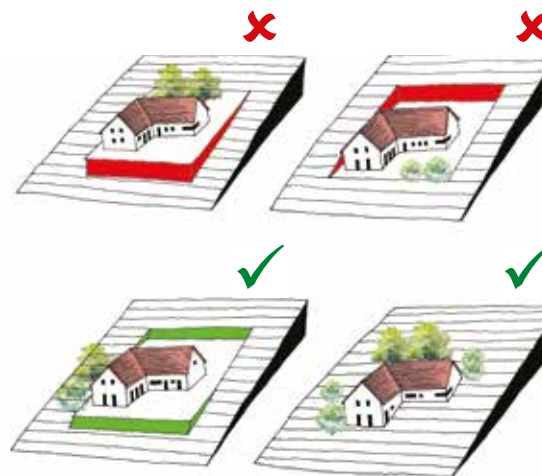
● Új, fejlődő lakóterületek

Telepítés

Az új, fejlődő lakóterületek jellemző beépítése szabadon álló vagy oldalhatáron álló. Az épületek elhelyezése előkertekkel történik. Új épület tervezésekor alkalmazkodjunk az utcában kialakult előkert méretehez!

Házunk elhelyezésénél vegyük figyelembe a terep adottságait. A tereprendezést igyekezzünk a legszükségesebb mértékre korlátozni! Ha a telek mérete vagy lejtése nem teszi lehetővé a tereprendezés nélküli építkezést, akkor kövessük a földgyenleg elvét, amikor a kiemelt és a visszatöltött föld mennyisége azonos.

Egyetlen nagy épület helyett kisebb épülettömegek elhelyezésével is alkalmazkodhatunk a terepviszonyokhoz!

A terepviszonyok figyelembe vételével helyezzük el épületünket!

Magasság, szélesség

Az új, fejlődő lakóterületeken az épületek jellemzően földszintes kialakításúak, kis hajlásszögű tetővel.

Az épületek szélessége változó, nem egységes. Az összetett alaprajzok, és a garázsok épülettömegbe helyezése miatt egy épületen belül is különböző szélességű épületrészek, kiugró vagy visszahúzott épületrészek váltakoznak.

Alkalmazkodjunk a kialakult épületmagasságokhoz!

Tetőkialakítás

Az alkalmazott tetőhajlásszög az új, fejlődő lakóterületen 15-45° közötti, de semmiképpen sem több, mint 45°. A lapostető alkalmazásának családi házak esetében nincsen hagyománya Pásztón. Az új, fejlődő lakóterületen az egyszerűbb tetőformák mellett megjelentek a bonyolultabb alaprajzokhoz igazodó, összetettebb tetőformák is.

Kerüljük a lapostetős kialakítást!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Új, fejlődő lakóterületek ●

Anyag- és színhasználat

A homlokzatok jellemzően vakolt felületűek, színeikben változatosak. A nagyobb felületeken alkalmazzunk világos árnyalatú színeket. Kerüljük a harsány élénk színek (pl. lila, piros, kék, zöld) használatát a nagyobb fal-felületeken. Ezek a színek kis felületeken (pl. nyílászárók) mutatnak jól. Lehetőség szerint minél több természetes, időtálló építőanyagot alkalmazzunk! Hagyjuk a természetes építőanyagok saját színeit érvényesülni. Tetőnkön a cserépfedés a hagyományos földszínek valamelyik árnyalatában készüljön. Alacsony hajlásszögű tető fedésére jó megoldás lehet a fémlemez fedés is.

Ismerjük meg a
környék jó házait és
tervezőit!

Látványterven
többféle
színskombinációt is
vizsgáljunk meg,
mielőtt döntünk!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Társasházak lakóterületek

A társasházak lakóterületek építészeti karaktere

- egységes megjelenés
- kedvező, 3-4 szintes kialakítás
- erkélyek, loggiák
- környezetében összefüggő zöldfelület

Követendő jellegzetességek

- őrizzük meg az összefüggő zöldfelületet, a parkolókat az épületektől távolabb alakítsuk ki
- a 3-4 szintes épületmagasság kedvező, emberközelí lépték, ezért ne készítsünk emeletráépítést

Elkerülendő, kedvezőtlen motívumok

- túl magas épületek
- épületkarakter hiánya, monotonitás

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Társasházak lakóterületek

Ajtók, ablakok

Az erkélyeken kialakított „kiskertek” és az ablakpárkányokon elhelyezett balkonnövények hozzájárulnak társasházunk kedvező megjelenéséhez.

Az épület bejárat zónája, a megérkezés helye, különösen fontos szereppel rendelkezik társasházunk megítélésében, és a szerethető lakókörnyezet kialakításában. A bejárat mindig legyen rendezett, megfelelően kivilágított, átlátható, felismerhető! Kedvező lehet az átlátszó kivitelben készített előtetők alkalmazása is.

A balkonnövények és a homlokzatok növényzettel feltöltése kedvezően hat társasházunk megjelenésére!

A szemét- és kerékpártalók az épület arculatához illeszkedő kialakításúak legyenek!

Homlokzatképzés

Társasházunk homlokzati felújításánál az energetikai mellett esztétikai szempontokat is vegyük figyelembe! A nyílászáró cserét egységesen végezzük, az egész épületen! A lakótelep egyes épületei rendelkezhetnek önálló karakterrel, színvilággal, anyaghasználattal! A homlokzatokat bátran kombinálhatjuk növényzettel!

Átmeneti terek

Társasházunk közvetlen környezetének kialakítása különösen fontos. A parkolókat ne közvetlenül az épületek homlokzata előtt helyezzük el! A kedvező utcakép kialakítása érdekében a szeméttárolókat, kerékpárokat az épületen belül is elhelyezhetjük, vagy az épület előtt a ház arculatához illeszkedő tárolókat alakíthatunk ki. Gondozzuk a házunk előtti közös zöldfelületeket!

Vauban lakónegyed Freiburgban

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Hétvégi házas területek

A hétvégi házas területek építészeti karaktere

- kis alapterületű épületek
- földszint és tetőtér-beépítéses épületek
- szabadon álló beépítés
- nagy előkertek
- közepes és meredek hajlásszögű tetők
- kertekben gazdag növényzet

Követendő jellegzetességek

- kis alapterületű épületek
- szabadon álló beépítés, terepviszonyokhoz igazodó módon
- nagy előkertek, gazdag növényzettel

Elkerülendő, idegen motívumok

- lapostető
- többszintes vagy nagy alapterületű épületek

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Hétvégi házas területek

Telepítés

A hétvégi házas területek jellemző beépítése szabadon álló. Az épületek megbújnak a telkek belsejében, nagy előkertek alakultak ki. Épületünk elhelyezésekor alkalmazzuk a jellemző nagy előkert méreteket!

Tartsuk meg a nagy előkerteket!

Épületünket a terepviszonyoknak megfelelő módon helyezzük el! Igyekezzünk megőrizni a telkek természetes domborzati adottságait, ne alakítsunk ki mesterséges platót az épületünk elhelyezésére!

Őrizzük meg a telkek természetes domborzati adottságait!

Magasság, szélesség

Az épületek a hétvégi házas területeken földszintes, vagy földszint és tetőtér-beépítés nagyságúak. Új ház építéskor is alkalmazzuk a kialakult épületmagassághoz és szélességhez!

Alkalmazzuk a kialakult épületmagassághoz és szélességhez!

Tető kialakítás

A hétvégi házas területeket egyszerű, kis alapterületű épületek alkotják, nyeregtetővel. A magastetők hajlásszöge jellemzően $35-50^\circ$ közötti. A nyeregtető gerincvonala az utcára merőleges kialakítású.

Egyszerű nyeregtetőt építsünk közepes vagy meredek hajlásszöggel!

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Gazdasági tevékenység területei

A gazdasági tevékenység területeinek építészeti karaktere

- változatos épülettömegek
- szabadon álló beépítés
- funkcióhoz igazodó megjelenés
- nagy telekméret
- egységes, telephelyi arculat

Követendő jellegzetességek

- szabadon álló beépítés
- nagy telekméret
- telephely épületei egységes arculattal készüljenek

Elkerülendő, idegen motívumok

- kis telekméret
- feltűnő, hivatkozó megjelenés
- tájképet romboló, tagolatlan óriási épülettömeg

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Gazdasági tevékenység területei ●

Külföldi példák homlokzatok fényfestésére

Az egykori malom épületek Pásztó egyedi gazdasági jellegű karakteréhez tartoznak. Megőrzésük emiatt fontos feladat. Funkcióváltó bővítésükkel elősegíthetjük fennmaradásukat.

Anyag- és színhasználat

A színvilág igen változatos lehet a gazdasági területeken, de a rikító színeket mellőzzük a nagy felületeken! Egyedi karakter kialakításának céljából egy-egy élénkebb szín alkalmazása indokolt lehet.

Homlokzatképzés

Nagy ipari „doboz” jellegű épületek homlokzatának tájba illeszkedését segíthetjük a homlokzatvilágítással, fényfestéssel, akár az évszakhoz illeszkedő színek és kivetített minták megválasztásával. A nagy felületek fényfestése vagy megvilágítása jelentős hatással lehet a településképre, ezért fontos a szakértő tervezők, művészek közreműködése!

A Veszprémi Kopácsy malom felújítása és bővítése vendéglátó épületté

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

● Zöldterületek és különleges funkciójú területek

A zöldterületek és különleges funkciójú területek építészeti karaktere

- ideiglenes és időszakos használatú épületek (pl. színpad, rendezvénysátor, strand büfé)
- alacsony beépítettség mellett a zöldfelület dominál
- lakóterületektől eltérő telekméret, telekalak
- szabadon álló beépítési mód

Követendő jellegzetességek

- alacsony beépítettség
- lehetőség megteremtése ideiglenes épületek elhelyezésére
- szabadon álló beépítési mód
- természetes építőanyagok alkalmazása

Elkerülendő, idegen motívumok

- túlzott beépítettség

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

Zöldterületek és különleges funkciójú területek ●

Természetes anyagokat használjunk, mint a fa, a téglá vagy a kő.

Anyag- és színhasználat

Anyag- és színhasználatban az épületeken és a kültéri bútorokon a természetes anyagok és azok természetes színei kapják hangsúlyt! Kis felületeken figyelem felkeltő élénk színek is megjelenhetnek, az épületek rendelkezhetnek önálló, egyedi karakterrel, hiszen általában funkciójuk is különleges, egyedi.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Margit Kórház bővítése és egészségügyi létesítmények felújítása Pásztón

A Margit Kórház új épületrésszel bővült, mely a főépülethez látványos, arcuatteremtő híddal kapcsolódik. Az új épület homlokatkialakítása reagál a meglévő főépület homlokzatára, de szín- és anyaghasználatában kortárs. A Szakrendelők és a Háziorvosi rendelő épülete is új külsőt kapott.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Bankfiók kialakítása Pásztón

A bankfiók épületét 2009-ben, a korábbi buszváró és parkoló helyén alakították ki. A ház teljesen egyedi, izgalmas, kortárs megjelenését az ipari hangulat adja, mely az épületformában, a kéményben és az anyaghasználatban is jelen van. A jel-szerű kéményre reagál a homlokzat színezése és a karakteres ablak.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

● *Templomvölgy Resort Mátrakeresztesen*

Az épület eredetileg, több mint száz éve, vadászlaknak épült. Később, 55 éven át Mátrakeresztes Katolikus Templomának adott otthont. Új tulajdonosának elsődleges célja volt az értékmentés és értékteremtés, így a felújítást és bővítést magas minőségben, az eredeti épület tiszteletben tartása mellett végezte.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Katolikus Templom Mátrakeresztesen

A templom, ellipszis alakú szakrális terével, enyhe lejtésű tetőjével és acélszerkezetű haranglábával karakteres megjelenésű. Mellette, kis belső kerengőt képző parókia és közösségi terek kaptak helyet, a kis udvart körülölelve. A külső és belső felületeket is izgalmassá teszi a téglasorok kiosztása, mintázata.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Felújított falusi ház a Szentlélek utcában

Az átalakuló falusias lakóterületen található épület felújítása mellett döntött új tulajdonosa. A felújítás hagyományörző szemléletben történt, miközben a nagy alapterületű épületben lakás mellett műhely kialakítására is lehetőség volt.

Iroda a Hunyadi utcában

Az átalakuló falusias lakóterületen berendezett iroda az eredeti falusi épület átalakításával jött létre. Az épület megőrizte az eredeti tömegformát, miközben a funkcióhoz illeszkedő nagyobb nyílásokat és kortárs tornáckialakítást kapott.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Felújított falusi házak Mátrakeresztesen

A felújított falusi épületek megtartották eredeti karakterüket, a felújítás hagyományörző szellemben történt. A Mátrakeresztesre jellemző deszkaoromzat minden épületen megőrzésre vagy pótlásra került. Anyaghasználatban az eredeti és természetközeli építőanyagok a hangsúlyosak.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Felújított falusi épületek Hasznoson

Az épületek felújítása hagyományörző szemléletben történt. A homlokzaton hangsúlyos a látszó téglalomfal és lábazat, mely Hasznoson különösen jellemző. A fa nyílászárók és zsaluk méretükben és kialakításukban is jól jól illeszkednek a falusi épületekhez. Szép megoldások készültek a kerítés kialakítására is.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Átalakított lakóház Hasznoson

Az Alkotmány utcában található lakóépületet a felújítás során pincészetté alakították át. A tetőtér-beépítéshez tetősík ablakokat használtak, így az épület tömegformája megőrizhette egyszerűségét. A minőségi építőanyagok, a harmonikus színválasztás, a zsalugáterek és a kerítéskapu összhangja, a vállalkozás cégére és a ház előtti közterület gondos beültetése mind hozzájárul a kedvező összkép kialakulásához!

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Kortárs lakóépület Hasznoson

Az új lakóépület egyszerű, nyeregvetős épülettömegével szépen illeszkedik a dombtetőre. Színhasználatában a természetes föld színek hangsúlyosak, de kiemelésként megjelenik az élénkebb narancs árnyalat is.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Kortárs lakóépület Pásztón

A gondozott kert és az épület növényzettel futtatása elősegíti az új családi ház tájba illeszkedését. A nyeregtetős tetőforma a tagoltabb épülettömegben sem válik túl bonyolulttá, zavarossá. A kerítés minőségi kialakítása és anyaghasználat a házhoz illeszkedő. Az oromfal látszótéglás megoldása a tájra jellemző egyedi sajátosság.

Sorház a Mátraszőlősi utcában

A saroktelken lévő sorház épület felújítása során egységes, harmonikus színvilágot választottak. Az ablakokat zsalutáblákkal látták el, mely újszerű, friss megjelenést kölcsönöz az épületnek. Az erkélyek és teraszok növényzettel futtatása barátságos, természetközeli arculatot eredményez.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Családi ház a Liget utcában

A Liget utcai családi házon a hagyományos népi építészet egyes elemeinek kortárs újraértelmezése fedezhető fel. A fő épülettömeghez szervesen kapcsolódik a garázs, közöttük tornác-szerű fedett-nyitott tér alakult ki. Az épület színhasználata hagyományos, a föld színek kerültek előtérbe.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Csibe Cukrászda Pásztón

A Csibe Cukrászda új épületének kialakítása, a funkcióhoz illeszkedő módon, figyelem felkeltő a lakókörnyezetben. A cégér, az áttört kerítés, a téglalburkolat és az egyedi nyílaskiosztás teszi karakteressé az épületet.

Kockaház a Tari utcában

A meglévő kockaházat mint tömegformát és adottságot, felújítás során egyfajta kiindulási alapként kezelték. Erre a kiindulási alapra került rá az egységes új anyag- és színhasználat. A fa nyílászárók és zsaluk friss, természetes megjelenést visznek a felújított ház homlokzatképzésébe.

7. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Az egyedi antennatorony nem csak tájékozási pont, de a település jelképévé is válhat.

Sajátos építményfajták, műszaki berendezések

Az épületgépészeti berendezések takartan vagy az az épület architektúrájának részeként elhelyezve nem zavaróak.

8. KÉPJEGYZÉK

CÍMLAP

Papp Renáta

TÉRKÉPEK

Papp Renáta

Völgyzugoly Műhely Kft.

A műholdképek forrása:

maps.google.hu

RAJZOK, ÁBRÁK

Papp Renáta okl. urbanista-
építésmérnök

Völgyzugoly Műhely Kft.

Az ábrákhoz felhasznált

háttér: Created by Aviyabc -
Freepik.com

1. BEVEZETŐ

1 Papp Renáta

2 Papp Renáta

2. PÁSZTÓ BEMUTATÁSA

3 Bencse Péter

4 Papp Renáta

5 Bencse Péter

6 Papp Renáta

7 Papp Renáta

8 Papp Renáta

9 Papp Renáta

10 Papp Renáta

11 Papp Renáta

12 Papp Renáta

3. ÖRÖKSÉGÜNK

13 Papp Renáta

14 Papp Renáta

15 Völgyzugoly Műhely Kft.

16 Pásztó Városi Önkormányzat

17 Völgyzugoly Műhely Kft.

18 Papp Renáta

19 Papp Renáta

20 Völgyzugoly Műhely Kft.

21 Völgyzugoly Műhely Kft.

22 Papp Renáta

23 Papp Renáta

24 Papp Renáta

25 Papp Renáta

26 Völgyzugoly Műhely Kft.

27 Papp Renáta

28 Papp Renáta

29 Papp Renáta

30 Papp Renáta

31 [http://kirandulastippek.hu/
matra/hasznosi-cserte-
ri-var](http://kirandulastippek.hu/matra/hasznosi-cserte-ri-var)

32 Papp Renáta

33 Völgyzugoly Műhely Kft.

34 Papp Renáta

35 Dr. Hír János

36 Dr. Hír János

37 Dr. Hír János

38 Dr. Hír János

39 Dr. Hír János

40 Dr. Hír János

41 Dr. Hír János

4. ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRESZEEK

42 Papp Renáta

43 Völgyzugoly Műhely Kft.

44 Völgyzugoly Műhely Kft.

45 Papp Renáta

46 Margit Kórház Pásztó

47 Papp Renáta

48 Papp Renáta

49 Bencse Péter

50 Papp Renáta

51 Papp Renáta

52 Papp Renáta

53 Papp Renáta

54 Völgyzugoly Műhely Kft.

55 Papp Renáta

56 Papp Renáta

57 Papp Renáta

58 Papp Renáta

59 Papp Renáta

60 Papp Renáta

61 Papp Renáta

62 Papp Renáta

63 Papp Renáta

64 Papp Renáta

65 Papp Renáta

66 Papp Renáta

67 Papp Renáta

68 Papp Renáta

69 Papp Renáta

70 Papp Renáta

71 Papp Renáta

72 Papp Renáta

73 Papp Renáta

74 Papp Renáta

75 Papp Renáta

76 Papp Renáta

77 Papp Renáta

78 Völgyzugoly Műhely Kft.

79 Völgyzugoly Műhely Kft.

80 Völgyzugoly Műhely Kft.

81 Papp Renáta

82 Völgyzugoly Műhely Kft.

83 Papp Renáta

84 Papp Renáta

85 Papp Renáta

86 Papp Renáta

87 Papp Renáta

88 Papp Renáta

89 Herbst Rudolf

90 Papp Renáta

91 Völgyzugoly Műhely Kft.

5. ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ - ÁLTALÁNOS ELVEK

92 Papp Renáta

93 Papp Renáta

94 Papp Renáta

95 Papp Renáta

96 Papp Renáta

A dokumentumban az ábrák számozását lásd a lap alján: „Index”. Az ábrák számozása balról jobbra, fentről lefelé történik.

8. KÉPJEGYZÉK

97	Papp Renáta	112	Kazinczy Gyöngyvér, http://epiteszforum.hu/galeria/vadregeny-es-patakpart-bol-eu-konform-setaut	139	Papp Renáta	176	http://novenyhatarozo.info/
98	Papp Renáta			140	Papp Renáta	177	http://novenyhatarozo.info/
99	Papp Renáta			141	Papp Renáta	178	http://novenyhatarozo.info/
100	Papp Renáta			142	Papp Renáta	179	http://novenyhatarozo.info/
101	Kovács Dávid, http://epiteszforum.hu/galeria/informacios-pavilon-veszprem-ben (Építész: Kovács Dávid, Kovács Zsolt György, Beránková Jana)	113	Papp Renáta	143	Papp Renáta	180	http://novenyhatarozo.info/
102	Papp Renáta	114	Papp Renáta	144	Papp Renáta	181	http://novenyhatarozo.info/
103	Papp Renáta	115	http://epiteszforum.hu/galeria/a-miskolci-kan-dia-utcai-park-kialakitasa-es-a-szinva-parti-vizi-latvanyossag-megvalositasa (Építész: Puskás Péter)	145	McDermott Anita	182	http://novenyhatarozo.info/
104	http://epiteszforum.hu/meghimzett-utcabutorok (Építész: Szakács Barnabás, Lépték-Terv Tájéptész Iroda)	116	Kenyeres Miklós, http://mapio.net	146	Papp Renáta	183	http://novenyhatarozo.info/
105	http://epiteszforum.hu/meghimzett-utcabutorok (Építész: Szakács Barnabás, Lépték-Terv Tájéptész Iroda)	117	Papp Renáta	147	Papp Renáta	184	http://novenyhatarozo.info/
106	http://epiteszforum.hu/meghimzett-utcabutorok (Építész: Szakács Barnabás, Lépték-Terv Tájéptész Iroda)	118	Papp Renáta	148	Papp Renáta	185	http://novenyhatarozo.info/
107	Kovács Dávid, http://epiteszforum.hu/galeria/informacios-pavilon-veszprem-ben (Építész: Kovács Dávid, Kovács Zsolt György, Beránková Jana)	119	Papp Renáta	149	McDermott Anita	186	http://novenyhatarozo.info/
108	Papp Renáta	120	Papp Renáta	150	Papp Renáta	187	http://novenyhatarozo.info/
109	Papp Renáta	121	Papp Renáta	151	Papp Renáta		
110	Papp Renáta	122	Papp Renáta	152	http://novenyhatarozo.info/		
111	Papp Renáta	123	Papp Renáta	153	http://novenyhatarozo.info/		
		124	Papp Renáta	154	http://novenyhatarozo.info/		
		125	Papp Renáta	155	http://novenyhatarozo.info/		
		126	Papp Renáta	156	http://novenyhatarozo.info/		
		127	Papp Renáta	157	http://novenyhatarozo.info/		
		128	Papp Renáta	158	http://novenyhatarozo.info/		
		129	Papp Renáta	159	http://novenyhatarozo.info/		
		130	Papp Renáta	160	http://novenyhatarozo.info/		
		131	Papp Renáta	161	http://novenyhatarozo.info/		
		132	Papp Renáta	162	http://novenyhatarozo.info/		
		133	Papp Renáta	163	http://novenyhatarozo.info/		
		134	Papp Renáta	164	http://novenyhatarozo.info/		
		135	Papp Renáta	165	http://novenyhatarozo.info/		
		136	Papp Renáta	166	http://novenyhatarozo.info/		
		137	Papp Renáta	167	http://novenyhatarozo.info/		
		138	Papp Renáta	168	http://novenyhatarozo.info/		
				169	http://novenyhatarozo.info/		
				170	http://novenyhatarozo.info/		
				171	http://novenyhatarozo.info/		
				172	http://novenyhatarozo.info/		
				173	http://novenyhatarozo.info/		
				174	http://novenyhatarozo.info/		
				175	http://novenyhatarozo.info/		

6. ÉPÍTÉSZETI AJÁNLÁSOK

188	Papp Renáta
189	Papp Renáta
190	Papp Renáta
191	Herbst Rudolf
192	Papp Renáta
193	Papp Renáta
194	Papp Renáta
195	Papp Renáta
196	Papp Renáta
197	Herbst Rudolf
198	Völgyzugoly Műhely Kft.
199	Papp Renáta
200	Papp Renáta
201	Papp Renáta
202	Papp Renáta
203	Papp Renáta
204	Völgyzugoly Műhely Kft.
205	Papp Renáta
206	Papp Renáta
207	Papp Renáta
208	Papp Renáta
209	Papp Renáta
210	Papp Renáta

8. KÉPJEGYZÉK

211	Papp Renáta	248	Papp Renáta	265	Kovács Dávid, http://epitesz-forum.hu/a-veszpre-mi-kopacs-malom-felujitasa-es-bovite-se , (Építész: Gaschler Gábor, Kovács Dávid, Kovács Zsolt György, Beránková Jana)	273	http://sisak-art.hu/ , Sisák Gábor
212	Papp Renáta	249	Papp Renáta	266	Kovács Dávid, http://epitesz-forum.hu/a-veszpre-mi-kopacs-malom-felujitasa-es-bovite-se , (Építész: Gaschler Gábor, Kovács Dávid, Kovács Zsolt György, Beránková Jana)	274	Herbst Rudolf, https://www.facebook.com/Pas-toiStrandfurdo/
213	Papp Renáta	250	Herbst Rudolf	267	http://www.jungfeldt.de/work/yin-yang-su-wha , Chan Sook Choi	275	Papp Renáta
214	Papp Renáta	251	https://www.surdurulebi-lirmalzemeler.com/freiburg-vauban-al-manya-proje-hakkinda	268	http://villareal.net/microverse-nerman-museum/	276	Papp Renáta
215	Völgyzugoly Műhely Kft.	252	Papp Renáta	269	Kovács Dávid, http://epitesz-forum.hu/a-veszpre-mi-kopacs-malom-felujitasa-es-bovite-se (Építész: Gaschler Gábor, Kovács Dávid, Kovács Zsolt György, Beránková Jana)	277	http://openbuildings.com/buildings/private-house-riedikon-profile-44273#
216	Papp Renáta	253	Papp Renáta	270	Kovács Dávid, http://epitesz-forum.hu/a-veszpre-mi-kopacs-malom-felujitasa-es-bovite-se (Építész: Gaschler Gábor, Kovács Dávid, Kovács Zsolt György, Beránková Jana)	278	Papp Renáta
217	Papp Renáta	254	https://www.surdurulebi-lirmalzemeler.com/freiburg-vauban-al-manya-proje-hakkinda	271	Papp Renáta	279	Papp Renáta
218	Papp Renáta	255	Papp Renáta	272	Papp Renáta	280	Papp Renáta
219	Papp Renáta	256	https://www.surdurulebi-lirmalzemeler.com/freiburg-vauban-al-manya-proje-hakkinda				
220	Papp Renáta	257	Papp Renáta				
221	Papp Renáta	258	Papp Renáta				
222	Papp Renáta	259	https://architizer.com/projects/kop-warehouses/				
223	Papp Renáta	260	http://tetolemez.hu/termek/kazettashomlokzat				
224	Papp Renáta	261	Papp Renáta				
225	Papp Renáta	262	Papp Renáta				
226	Papp Renáta	263	http://www.lightspace.org/lightpathcrossing1.htm , Tamar Frank				
227	Papp Renáta	264	https://www.focuslighting.com/exterior-1/ , HOK Sports				
228	Papp Renáta						
229	Papp Renáta						
230	Papp Renáta						
231	Papp Renáta						
232	Papp Renáta						
233	Papp Renáta						
234	Papp Renáta						
235	Papp Renáta						
236	Papp Renáta						
237	Papp Renáta						
238	Papp Renáta						
239	Völgyzugoly Műhely Kft.						
240	Papp Renáta						
241	Papp Renáta						
242	Papp Renáta						
243	Papp Renáta						
244	Papp Renáta						
245	Papp Renáta						
246	Papp Renáta						
247	Papp Renáta						

6. MAI JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

281	Margit Kórház Pásztó
282	Margit Kórház Pásztó
283	Margit Kórház Pásztó
284	Margit Kórház Pásztó
285	Papp Renáta
286	Papp Renáta
287	Papp Renáta (Építész: Vékony Péter)
288	Papp Renáta (Építész: Vékony Péter)
289	Papp Renáta (Építész: Vékony Péter)
290	Papp Renáta (Építész: Vékony Péter)
291	Papp Renáta (Építész: Vékony Péter)
292	http://templomvolgy.hu/
293	Papp Renáta
294	http://templomvolgy.hu/
295	http://templomvolgy.hu/

8. KÉPJEGYZÉK

- 296 <http://templomvolgy.hu/>
297 Papp Renáta (Építész: Szoják Balázs, Harmath Tamás, Dragonits Márta, Kövecses Péter)
298 Papp Renáta (Építész: Szoják Balázs, Harmath Tamás, Dragonits Márta, Kövecses Péter)
299 Papp Renáta
300 Papp Renáta (Építész: Szoják Balázs, Harmath Tamás, Dragonits Márta, Kövecses Péter)
301 Papp Renáta (Építész: Szoják Balázs, Harmath Tamás, Dragonits Márta, Kövecses Péter)
302 Papp Renáta
303 Papp Renáta (Építész: Sisák Gábor)
304 Papp Renáta
305 Papp Renáta
306 Papp Renáta (Építész: Sisák Gábor)
307 Papp Renáta (Építész: Sisák Gábor)
308 Papp Renáta
309 Papp Renáta
310 Papp Renáta
311 Papp Renáta
312 Papp Renáta
313 Papp Renáta
314 Papp Renáta
315 Papp Renáta
316 Papp Renáta
317 Papp Renáta
318 Papp Renáta
319 Papp Renáta
320 Papp Renáta
321 Papp Renáta
322 Papp Renáta
323 Papp Renáta
324 Papp Renáta
325 Papp Renáta
326 Papp Renáta (Építész: Sisák Gábor)
327 <http://sisak-art.hu/> (Építész: Sisák Gábor)
328 <http://sisak-art.hu/> (Építész: Sisák Gábor)
Papp Renáta (Építész: Sisák Gábor)
329 Papp Renáta
330 Papp Renáta
331 Papp Renáta
332 Papp Renáta
333 Papp Renáta
334 Papp Renáta
335 Papp Renáta
336 Papp Renáta
337 Papp Renáta
338 Papp Renáta
339 Papp Renáta
340 Papp Renáta
341 Papp Renáta
342 Papp Renáta
343 Papp Renáta
344 Papp Renáta
345 Papp Renáta
346 Papp Renáta
347 Papp Renáta
348 Papp Renáta
349 <http://www.lignum-europa.hu/page/antennatornyok-kilatok>
350 <http://www.fataj.hu/2010/08/251/torony.jpg>
351 Völgyzugoly Műhely Kft.
352 <http://static1.architectforum.hu/files2012/cache/n25722-lead-torok-vesz-7173.jpg>

9. IRODALOMJEGYZÉK

Hatályos településrendezési eszközök

<https://paszto.hu/>

<http://www.muemlekem.hu/>

<http://epiteszforum.hu>

Mednyánszky Miklós: Vályogházak építés, korszerűsítés, átalakítás, Budapest 2017 TERC

Valter Ilona - Hír János: Pásztó műemlékei és a Pásztói Múzeum, Mikszáth Kiadó, 3. átdolgozott kiadás

MEGBÍZÓ

Pásztó Városi Önkormányzat
Dömsödi Gábor polgármester
Kovács Miklós főépítész
3060 Pásztó, Kölcsey F. u. 35.
Tel.: +36-32/460-155

SZERZŐK

Völgyzugoly Műhely Kft.
2083 Solymár, Bimbó u. 20.
Tel.: 1-439-0490

Ferik Tünde – okl. építészmérnök,
településrendező vezető tervező

Südi Beáta – építészmérnök

Papp Renáta ev.- okl. urbanista-építészmérnök

MUNKATÁRSAK

Grafikai szerkesztés: Székely István

© Minden jog fenntartva!

VZM 1433/17

A Településképi Arculati Kézikönyvet Pásztó Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete a 81/2018. (IV.26.) számú határozatával fogadta el.